

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ จะนำเสนอเป็น 3 ตอน คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 3-17

ตารางที่ 3 จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา จำแนกตามช่วงของแผน

ปีที่จัดตั้ง	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ช่วงก่อนมีแผนพัฒนาการศึกษา (2478-2503)	8	22.22
ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 1 (2504-2509)	-	-
ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 2 (2510-2514)	2	7.14
ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 (2515-2519)	4	14.29
ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (2520-2524)	4	14.29
ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (2525-2529)	12	42.86
ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (2530-2534)	6	21.43

จากตารางพบว่า การจัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขานั้น เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2478 เป็นต้นมา เมื่อจำแนกเป็นช่วงก่อนมีแผนพัฒนาการศึกษา และช่วงหลังจากมีแผนพัฒนาการศึกษา จะพบว่า ช่วงก่อนที่มีแผนพัฒนาการศึกษา คือตั้งแต่ พ.ศ. 2478 ถึง พ.ศ. 2503 (25 ปี) มีการจัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา เพียง 8 โรง คิดเป็นร้อยละ 22.22 ส่วนในช่วงที่มีแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 1 (พ.ศ. 2504) ถึงช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 พบว่า ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (2525-2529) มีการจัดตั้งโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขามากที่สุดคือ 12 โรง คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมา คือช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (2530-2534) มีการจัดตั้งโรงเรียนจำนวน 6 โรง คิดเป็นร้อยละ 21.43

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามลักษณะและจำนวนอาคารเรียน

ลักษณะและจำนวนอาคารเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
อาคารเรียนถาวร	31	86.11
จำนวนอาคาร (n = 31)		
1 หลัง	22	70.97
2 หลัง	5	16.13
3 หลัง	2	6.45
4 หลัง	2	6.45
อาคารเรียนชั่วคราว	14	38.89
จำนวนอาคาร (n = 14)		
1 หลัง	12	85.71
2 หลัง	2	14.29

จากตารางพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.11 มีอาคารถาวร โรงเรียนที่มีอาคารชั่วคราว มี 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 โรงเรียนบางโรงเรียนมีทั้งอาคารถาวรและอาคารชั่วคราว

ในจำนวนโรงเรียนที่มีอาคารถาวรพบว่า เป็นโรงเรียนที่มีอาคารเพียง 1 หลัง มากที่สุดคือ 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.97 รองลงมาคือ อาคาร 2 หลัง 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.13 ส่วนโรงเรียนที่มีอาคารชั่วคราวพบว่า มีอาคาร 1 หลัง มากที่สุดเช่นกัน คือ 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 และมีอาคาร 2 หลัง 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามชั้นที่เปิดทำการสอน

ชั้นที่เปิดทำการสอน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ชั้น ป.1	1	2.78
ชั้น ป.1-ป.4	11	30.36
ชั้นเด็กเล็ก - ป.2	1	2.78
ชั้นเด็กเล็ก - ป.3	1	2.78
ชั้นเด็กเล็ก - ป.4	4	11.11
ชั้นเด็กเล็ก - ป.6	17	47.22
ชั้นอนุบาล - ป.6	1	2.78

จากตารางพบว่า ในขณะที่สำรวจ มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นต่าง ๆ กัน ตั้งแต่เปิดเฉพาะ ป.1 ซึ่งเป็นโรงเรียนเปิดใหม่ไปจนกระทั่งถึงโรงเรียนที่เปิดตั้งแต่ชั้นอนุบาล - ป.6 โดยมีโรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นเด็กเล็ก - ป.6 มากที่สุด คือ 17 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.22 รองลงมาคือ เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้น ป.1-ป.4 จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.36 ถ้าพิจารณาโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา คือ มีชั้นเด็กเล็กและอนุบาล จะมีจำนวน 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามประเภทอาคารประกอบและแหล่งที่มา
ของงบประมาณ

ประเภทอาคารประกอบ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
อาคารเอนกประสงค์		
ไม่มี	22	61.11
มี	14	38.89
แหล่งที่มา (n = 14)		
งบประมาณส่วนกลาง	13	91.86
งบบริจาค	1	7.14
อาคารฝึกงาน		
ไม่มี	36	100.00
มี	-	-
เรือนเพาะชำ		
ไม่มี	30	83.33
มี	6	16.67
แหล่งที่มา (n = 6)		
งบประมาณส่วนกลาง	6	100.00
งบบริจาค	-	-
โรงอาหาร		
ไม่มี	31	86.11
มี	5	13.89
แหล่งที่มา (n = 5)		
งบประมาณส่วนกลาง	-	-
งบบริจาค	5	100.00

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเภทอาคารประกอบ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ส้วม		
ไม่มี	3	8.33
มี	33	91.67
แหล่งที่มา (n = 33)		
งบประมาณส่วนกลาง	33	100.00
งบบริจาค	5	15.15

จากตารางพบว่า โรงเรียนมีอาคารประกอบและแหล่งที่มาของงบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างดังนี้

อาคารประกอบประเภท อาคารเอนกประสงค์ จากตารางพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 22 โรง คิดเป็นร้อยละ 61.11 เป็นโรงเรียนที่ไม่มีอาคารเอนกประสงค์ และมีเพียง 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 38.89 เท่านั้น ที่มีอาคารเอนกประสงค์ และงบประมาณที่นำมาใช้ในการก่อสร้าง ส่วนใหญ่ได้มาจากส่วนกลาง 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 91.86 ได้มาจากงบบริจาคเพียง 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 7.14

อาคารประกอบประเภทโรงฝึกงาน จากตารางพบว่า โรงเรียนทั้ง 36 โรง ไม่มีโรงฝึกงานเลย

อาคารประกอบประเภทเรือนเพาะชำ จากตารางพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 30 โรง คิดเป็นร้อยละ 83.33 ไม่มีเรือนเพาะชำ และมีโรงเรียนเพียง 6 โรง คิดเป็นร้อยละ 16.67 เท่านั้น ที่มีเรือนเพาะชำและการก่อสร้างใช้งบประมาณจากส่วนกลางทั้งสิ้น

อาคารประกอบประเภทโรงอาหาร จากตารางพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ 31 โรง คิดเป็นร้อยละ 86.11 เป็นโรงเรียนที่ไม่มีโรงอาหาร มีเพียง 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 13.89 ที่มีโรงอาหาร และงบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างได้มาจากงบบริจาคทั้งหมด

อาคารประกอบประเภทส้วม จากตารางพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ 33 โรง คิดเป็นร้อยละ 91.67 มีส้วมใช้ และ 3 โรง คิดเป็นร้อยละ 8.33 ที่ไม่มีส้วมใช้ ในจำนวนโรงเรียนที่มีส้วมใช้พบว่า ทั้ง 33 โรง ได้งบประมาณการก่อสร้างมาจากส่วนกลาง และมีโรงเรียนอีก 5 โรง ที่ได้งบประมาณมาจากการบริจาคด้วย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามลักษณะของบ้านพักครูและแหล่งที่มาของงบประมาณ

บ้านพักครู	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
บ้านพักครูถาวร		
ไม่มี	8	22.22
มี	28	77.78
แหล่งที่มา (n = 28)		
งบส่วนกลาง	28	100.00
งบบริจาค	-	-
บ้านพักครูชั่วคราว		
ไม่มี	27	75.00
มี	9	25.00
แหล่งที่มา (n = 9)		
งบส่วนกลาง	1	11.11
งบบริจาค	8	88.89

จากตารางพบว่า โรงเรียนมีบ้านพักครูทั้งในลักษณะถาวรและชั่วคราว โดยส่วนใหญ่ 28 โรง คิดเป็นร้อยละ 77.78 มีบ้านพักครูแบบถาวร ส่วนบ้านพักครูชั่วคราวมีเพียง 9 โรง คิดเป็นร้อยละ 25.00

ในจำนวนโรงเรียนที่มีบ้านพักครูแบบถาวร จะมีบ้านพัก 1 หลัง มากที่สุด 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมามีบ้านพัก 2 หลัง 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ส่วนโรงเรียนที่มีบ้านพักครูแบบชั่วคราว มีบ้านพัก 1 หลัง มากที่สุด 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมามีบ้านพักครู 2 หลัง 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 งบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านพักถาวรมาจากส่วนกลางทั้งหมด ส่วนบ้านพักชั่วคราวมาจากเงินบริจาคเป็นส่วนใหญ่ คือ 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.89 จำนวนที่ได้รับบริจาคมตั้งแต่ 1-4 หลัง และได้มาจากงบประมาณส่วนกลางเพียง 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.11 โดยได้รับ 1 หลัง

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามจำนวนครู

จำนวนครู	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
1-5 คน	18	50.00
6-10 คน	13	36.11
11-15 คน	2	5.56
16-20 คน	2	5.56
21-25 คน	-	-
26-30 คน	-	-
31-35 คน	1	2.78

จากตารางพบว่า ครึ่งหนึ่งของโรงเรียน คือ 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีครู 1-5 คน รองลงมา 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.11 มีครู 6-10 คน

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ขนาดเล็กมาก (นักเรียน 1-60 คน)	9	25.00
ขนาดเล็ก (นักเรียน 61-120 คน)	12	33.33
ขนาดกลาง (นักเรียน 121-300 คน)	10	27.78
ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301-720 คน)	4	11.11
ขนาดใหญ่มาก (นักเรียน 721 คนขึ้นไป)	1	2.78

จากตารางพบว่า โรงเรียนชาวเขามีสั่งตั้งตั้งแต่ขนาดเล็กมากถึงขนาดใหญ่มาก โดยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 60-120 คน) มากที่สุดคือ 12 โรง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และรองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121-300 คน) คือ 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 27.78

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามเอกสารหลักสูตร

ประเภทเอกสาร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
เอกสารหลักสูตร		
ไม่มี	5	13.89
มี	31	86.11
ปริมาณที่มี (n = 31)		
มีทุกชั้นแต่ไม่ครบทุกคน	16	51.61
มีครบทุกคน	8	25.81
มีบางชั้นเรียน	7	22.58

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ประเภทเอกสาร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
คู่มือการใช้หลักสูตร		
ไม่มี	8	22.22
มี	28	77.78
ปริมาณที่มี (n = 28)		
มีทุกชั้นแต่ไม่ครบทุกคน	13	46.43
มีบางชั้น	9	32.14
มีครบทุกคน	6	21.43
คู่มือครู		
ไม่มี	2	5.56
มี	34	94.44
ปริมาณที่มี (n = 34)		
มีทุกชั้นแต่ไม่ครบทุกคน	20	58.82
มีครบทุกคน	8	23.53
มีบางชั้น	6	17.65
แผนการสอน		
ไม่มี	3	8.33
มี	33	91.67
ปริมาณที่มี (n = 33)		
มีทุกชั้นแต่ไม่ครบทุกคน	18	54.55
มีครบทุกคน	8	24.24
มีบางชั้น	7	21.21

จากตารางพบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมโรงเรียนมีเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรทุกประเภท แต่บางประเภทไม่ครบทุกโรงเรียน เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทเอกสารพบว่า

เอกสารหลักสูตรจากตารางพบว่า โรงเรียนมีเอกสารหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ คือ 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.11 มีเพียง 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.89 เท่านั้นที่ไม่มีเอกสารหลักสูตร แต่เมื่อเปรียบเทียบปริมาณของเอกสารหลักสูตรกับปริมาณครูแล้ว พบว่า โรงเรียนมีเอกสารหลักสูตรครบทุกชั้นแต่ไม่ครบทุกคน มากที่สุดคือ 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.61 และรองลงมาคือ 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.81 มีเอกสารหลักสูตรครบทุกคน

คู่มือการใช้หลักสูตร จากตารางพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 28 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.78 มีคู่มือการใช้หลักสูตร และมีเพียง 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 เท่านั้น ที่ไม่มีคู่มือการใช้หลักสูตร และเมื่อเปรียบเทียบปริมาณของคู่มือการใช้หลักสูตรกับปริมาณครูแล้วพบว่า มีโรงเรียนที่มีคู่มือการใช้หลักสูตรทุกชั้นแต่ไม่ครบทุกคนมากที่สุด คือ 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.43 รองลงมามีคู่มือการใช้หลักสูตรเพียงบางชั้น 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.14

คู่มือครู จากตารางพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 มีคู่มือครู และมีเพียง 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่านั้นที่ไม่มีคู่มือครู เมื่อเปรียบเทียบปริมาณคู่มือครูกับปริมาณครูแล้วพบว่า โรงเรียนมีคู่มือครูครบทุกชั้นแต่ไม่ครบทุกคน มากที่สุด คือ 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.82 และรองลงมามีคู่มือครูครบทุกคน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.53

แผนการสอน จากตารางพบว่า โรงเรียนมีแผนการสอนใช้เป็นส่วนใหญ่ คือ 33 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.67 และไม่มีแผนการสอนเพียง 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ในจำนวนโรงเรียนที่มีแผนการสอน เมื่อเปรียบเทียบปริมาณแผนการสอนกับปริมาณครูแล้วพบว่า โรงเรียนมีแผนการสอนครบทุกชั้น แต่ไม่ครบทุกคน มากที่สุดคือ 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมามีแผนการสอนครบทุกคน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.24

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามงานทะเบียนโรงเรียนที่จัดทำ

งานทะเบียนโรงเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ทะเบียนนักเรียน	36	100.00
การออกหลักฐานการเข้าและออกจากโรงเรียน	36	100.00
บัญชีเรียกชื่อ	36	100.00
สมุดประจำตัวนักเรียน	34	94.44
บัตรสุขภาพ	34	94.44
ทะเบียนสะสม	9	25.00

จากตารางพบว่า ในภาพรวมโรงเรียนมีการจัดทำงานทะเบียนทุกประเภท แต่บางประเภททำไม่ครบทุกโรงเรียน งานทะเบียนโรงเรียนที่มีการจัดทำทุกโรงเรียนคือ งานทะเบียนนักเรียน การออกหลักฐานการเข้าและออกจากโรงเรียน และบัญชีเรียกชื่อ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนงานทะเบียนโรงเรียนที่มีการจัดทำรองลงมาคือ สมุดประจำตัวนักเรียน และบัตรสุขภาพ จำนวน 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามงานทะเบียนเกี่ยวกับบุคลากรที่จัดทำ

งานทะเบียนเกี่ยวกับบุคลากร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ส่งตลงนามมาทำงาน	36	100.00
ทะเบียนวันลา	33	91.67
ทะเบียนครู	27	75.00
ทะเบียนคนงาน/ภารโรง	10	27.78
แฟ้มประวัติบุคลากร	8	22.22

จากตารางพบว่า ในภาพรวมโรงเรียนมีการจัดทำงานทะเบียนเกี่ยวกับบุคลากรทุกประเภท แต่บางประเภททำไม่ครบทุกโรงเรียน งานที่ทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำคือ ส่งตลงนามมาทำงาน และรองลงมา 33 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.67 จัดทำทะเบียนวันลา

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามงานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

งานทะเบียนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
สมุดหมายเหตุนรายวัน	36	100.00
สมุดเยี่ยม	35	97.22
สมุดบันทึกการมาเรียน	35	97.22
สมุดนิเทศ	33	91.67
สมุดตรวจราชการ	32	88.89
ปฏิทินการดำเนินงานของโรงเรียน	22	61.11

จากตารางพบว่า ในภาพรวมโรงเรียนมีการจัดทำงานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนทุกประเภท แต่บางประเภททำไม่ครบทุกโรงเรียน ทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 มีการจัดทำสมุดหมายเหตุรายวัน รองลงมา คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 ได้จัดทำมีสมุดเยี่ยมและสมุดบันทึกการมาเรียน

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามลักษณะภูมิประเทศที่โรงเรียนตั้งอยู่

ลักษณะภูมิประเทศ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ป่าเขาสูง	16	44.44
ที่ราบสูง	6	16.67
ป่าเขาสูงติดชายแดน	5	13.89
ที่ราบสูงติดชายแดน	5	13.89
ที่ราบเชิงเขา	3	8.33
ที่ราบ	1	2.78

จากตารางพบว่า โรงเรียนตั้งอยู่ในลักษณะภูมิประเทศที่เป็นป่าเขาสูง มากที่สุด คือ 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และรองลงมา 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ตั้งอยู่ในลักษณะภูมิประเทศที่เป็นที่ราบสูง

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามเผ่าพันธุ์ของประชากรที่อาศัยอยู่ใน
ชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่

เผ่าพันธุ์ของประชากร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
กะเหรี่ยง	18	50.00
มั่ว	16	44.44
มูเซอ	1	2.78
จีนฮ่อ	1	2.78

จากตารางพบว่า ครึ่งหนึ่งของโรงเรียน คือ 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ และรองลงมาโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีชาวมั่วอาศัยอยู่ คือ 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.44

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามระยะทาง วิธีการ และระยะเวลาใน
การเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในแต่ละฤดู

ระยะทาง/วิธีการ/ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ระยะทาง		
1-20 กิโลเมตร	11	30.56
21-40 กิโลเมตร	14	38.89
41-60 กิโลเมตร	7	19.44
61-80 กิโลเมตร	3	8.33
81-100 กิโลเมตร	1	2.78

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ระยะทาง/วิธีการ/ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
	(N=36)	
วิธีการเดินทางและระยะเวลา		
ฤดูแล้ง		
รถจักรยานยนต์	35	97.22
ระยะเวลาเดินทาง (n = 35)		
1 ชั่วโมง	16	45.71
2 ชั่วโมง	14	40.00
3 ชั่วโมง	5	14.29
รถยนต์	34	94.44
ระยะเวลาเดินทาง (n = 34)		
1 ชั่วโมง	22	64.71
2 ชั่วโมง	10	29.41
3 ชั่วโมง	2	5.88
เดิน	1	2.78
ระยะเวลาในการเดินทาง (n = 1)		
18 ชั่วโมง	1	100.00
เครื่องบินตำรวจ (เฉพาะโรงเรียนที่ต้องเดินทาง		
โดยการเดิน)		
ระยะเวลาเดินทาง (n = 1)	1	2.78
20 นาที	1	100.00
ฤดูฝน		
รถจักรยานยนต์	23	63.89
ระยะเวลาเดินทาง (n = 23)		
1 ชั่วโมง	14	60.87

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ระยะทาง/วิธีการ/ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
2 ชั่วโมง	4	17.39
3 ชั่วโมง	5	21.74
รถยนต์	21	58.33
ระยะเวลาเดินทาง (n = 21)		
1 ชั่วโมง	16	76.19
2 ชั่วโมง	5	23.81
เดิน	13	36.11
ระยะเวลาเดินทาง (n = 13)		
ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง	2	15.38
1-3 ชั่วโมง	3	23.08
4-6 ชั่วโมง	4	30.77
7-9 ชั่วโมง	3	23.08
10-12 ชั่วโมง	-	-
13-15 ชั่วโมง	-	-
16-18 ชั่วโมง	1	7.69
เครื่องบินตำรวจ (เฉพาะโรงเรียนที่ต้องใช้เวลา เดินถึง 18 ชั่วโมง)	1	2.78
ระยะเวลาเดินทาง (n = 1)		
20 นาที	1	100.00

จากตารางพบว่า โรงเรียนอยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ประมาณ 21-40 กิโลเมตร มากที่สุดคือ 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 38.89 รองลงมาคือ 11 โรง คิดเป็นร้อยละ 30.56 อยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประมาณ 1-20 กิโลเมตร

เมื่อวิเคราะห์วิธีการเดินทางและระยะทางในการเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ตามฤดูกาล ปรากฏผลดังนี้

ฤดูแล้ง สามารถเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้ทั้งโดยรถจักรยานยนต์ รถยนต์ เดินเท้า และโดยเครื่องบินตำรวจ จากตารางพบว่า สามารถเดินทางโดยรถจักรยานยนต์ได้มากที่สุด คือ 35 โรง คิดเป็นร้อยละ 97.22 รองลงมา สามารถเดินทางโดยรถยนต์ 34 โรง คิดเป็นร้อยละ 94.44 และเดินทางโดยการเดินเท้า มีน้อยที่สุดเพียง 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78 และโรงเรียนที่ต้องเดินทางโดยการเดินเท้าจะเดินทางได้อีกวิธีหนึ่งคือ อาศัยเครื่องบินตำรวจซึ่งมีกำหนดเที่ยวบิน 15 วันต่อครั้ง เมื่อจำแนกการเดินทางตามระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางแล้ว ปรากฏว่า การเดินทางโดยรถจักรยานยนต์ใช้เวลาเดินทางภายใน 1 ชั่วโมง มากที่สุด คือ 16 โรง คิดเป็นร้อยละ 45.71 รองลงมาใช้เวลาเดินทางภายใน 2 ชั่วโมง จำนวน 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 40.00 ส่วนการเดินทางโดยรถยนต์ใช้เวลาเดินทางภายใน 1 ชั่วโมง มากที่สุด คือ 22 โรง คิดเป็นร้อยละ 64.71 รองลงมาใช้เวลาเดินทางภายใน 2 ชั่วโมง จำนวน 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 29.41 และการเดินทางโดยการเดินเท้า ซึ่งมีเพียง 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78 ใช้เวลานานถึง 18 ชั่วโมง หรือหากเดินทางโดยเครื่องบินตำรวจ จะใช้เวลาเพียง 20 นาที

ฤดูฝน จากตารางพบว่า การเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในฤดูฝนนั้น เดินทางได้ทั้งโดยรถจักรยานยนต์ รถยนต์ เดินเท้า และโดยเครื่องบินตำรวจ โดยมีการเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์มากที่สุดคือ 23 โรง คิดเป็นร้อยละ 63.39 รองลงมาเดินทางด้วยรถยนต์ จำนวน 21 โรง คิดเป็นร้อยละ 58.33 เมื่อจำแนกการเดินทางตามระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางแล้ว พบว่า การเดินทางโดยรถจักรยานยนต์ใช้เวลาเดินทางภายใน 1 ชั่วโมงมากที่สุด คือ 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 60.87 รองลงมาใช้เวลาเดินทางภายใน 3 ชั่วโมง จำนวน 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 21.74 การเดินทางโดยรถยนต์ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ที่สามารถเดินทางโดยรถยนต์ ใช้เวลาเดินทางภายใน 1 ชั่วโมง คือ 16 โรง คิดเป็นร้อยละ 76.19 และที่เหลืออีก 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 23.81 ใช้เวลาเดินทางภายใน 2 ชั่วโมง การเดินเท้า พบว่า ใช้เวลาเดินทางภายใน 4-6 ชั่วโมง มากที่สุด คือ 4 โรง คิดเป็น

ร้อยละ 30.77 รองลงมา มีจำนวนเท่ากัน 3 โรง คิดเป็นร้อยละ 23.08 คือใช้เวลาเดินทาง 1-3 ชั่วโมง และ 7-9 ชั่วโมง ส่วนการเดินทางโดยเครื่องบินตำรวจ (เฉพาะโรงเรียนที่ต้องใช้เวลาเดินทางถึง 18 ชั่วโมง) ใช้เวลาเพียง 20 นาที ซึ่งจะเดินทางได้ตามเที่ยวบินที่กองร้อยตชด. ที่ 347 กำหนดไว้ คือ 15 วันต่อครั้ง

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามระยะทาง วิธีการ และระยะเวลาในการเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในแต่ละฤดู

ระยะทาง/วิธีการ/ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ระยะทาง		
1-50 กิโลเมตร	4	11.11
51-100 กิโลเมตร	5	13.89
101-150 กิโลเมตร	14	38.89
151-200 กิโลเมตร	2	5.56
201-250 กิโลเมตร	2	5.56
251-300 กิโลเมตร	8	22.22
301-350 กิโลเมตร	1	2.78
วิธีการเดินทางและระยะเวลา		
ฤดูแล้ง		
รถยนต์	33	91.67
ระยะเวลาเดินทาง (n = 33)		
ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง	2	6.06
1-3 ชั่วโมง	17	51.52
4-6 ชั่วโมง	10	30.30
7-9 ชั่วโมง	4	12.12

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ระยะทาง/วิธีการ/ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
รถจักรยานยนต์แล้วต่อรถยนต์	2	5.56
ระยะเวลาเดินทาง (n = 2)		
7-8 ชั่วโมง	2	100.00
เดินแล้วต่อรถยนต์	1	2.78
ระยะเวลาเดินทาง (n = 1)		
23 ชั่วโมง 30 นาที	1	100.00
เครื่องบินตำรวจแล้วต่อรถยนต์ (เฉพาะโรงเรียนที่ ต้องเดิน)	1	2.78
ระยะเวลาเดินทาง		
5 ชั่วโมง 50 นาที	1	100.00
ฤดูฝน		
รถยนต์	22	61.11
ระยะเวลาเดินทาง (n = 22)		
1-2 ชั่วโมง	5	27.73
3-4 ชั่วโมง	14	63.64
5-6 ชั่วโมง	3	13.64
จักรยานยนต์แล้วต่อรถยนต์	1	2.78
ระยะเวลาเดินทาง (n = 1)		
3 ชั่วโมง	1	100.00
เดินแล้วต่อรถยนต์	13	36.11
ระยะเวลาเดินทาง (n = 13)		
1-5 ชั่วโมง	2	15.38
6-10 ชั่วโมง	10	76.92

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ระยะทาง/วิธีการ/ระยะเวลาในการเดินทาง	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
11-15 ชั่วโมง	-	-
16-20 ชั่วโมง	-	-
21-25 ชั่วโมง	1	7.69
เครื่องบินตำรวจแล้วต่อรถยนต์ (เฉพาะโรงเรียนที่ต้อง เดินแล้วต่อรถยนต์ 21-25 ชั่วโมง)	1	2.78
ระยะเวลาเดินทาง (n = 1)		
5 ชั่วโมง 50 นาที	1	100.00

จากตารางพบว่า โรงเรียนอยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประมาณ 101-150 กิโลเมตร มากที่สุดคือ 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 รองลงมาคือ 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 อยู่ห่างจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประมาณ 251-300 กิโลเมตร

เมื่อวิเคราะห์วิธีการเดินทางและระยะเวลาในการเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตามฤดูกาลปรากฏผลดังนี้

ฤดูแล้ง สามารถเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ ทั้งโดยรถยนต์ รถจักรยานยนต์แล้วต่อด้วยรถยนต์ เดินแล้วต่อรถยนต์ และโดยเครื่องบินแล้วต่อรถยนต์ จากตารางพบว่า สามารถเดินทางโดยรถยนต์ได้มากที่สุด คือ 33 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมาสามารถเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์แล้วต่อรถยนต์ 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.56 และเดินทางโดยการเดินเท้าแล้วต่อรถยนต์มีน้อยที่สุดเพียง 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.78 และโรงเรียนที่ต้องเดินทางโดยการเดินแล้วต่อรถยนต์นี้ อาจเดินทางได้อีกวิธีหนึ่ง คือ อาศัยเครื่องบินตำรวจแล้วต่อรถยนต์ ซึ่งมีกำหนดเที่ยวบิน 15 วันต่อครั้ง เมื่อจำแนกการเดินทางตามระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางแล้ว ปรากฏว่า การเดินทางโดยรถยนต์ใช้เวลา 1-3 ชั่วโมงมากที่สุด คือ 17 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.52 รองลงมาใช้เวลา 4-6 ชั่วโมง จำนวน 10 โรงเรียน

คิดเป็นร้อยละ 30.30 ส่วนการเดินทางโดยรถจักรยานยนต์ใช้เวลา 7-8 ชั่วโมง ทั้ง 2 โรง
คิดเป็นร้อยละ 100 และการเดินทางแล้วต่อรถยนต์มีเพียง 1 โรง ใช้เวลา 23 ชั่วโมง 30
นาที หรือถ้าเดินทางโดยเครื่องบินแล้วต่อรถยนต์ก็จะใช้เวลา 5 ชั่วโมง 50 นาที

ฤดูฝน สามารถเดินทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ด้วยวิธี
เดียวกันกับในฤดูแล้ง แต่ใช้ระยะเวลาต่างกัน คือ การเดินทางโดยรถยนต์ จำนวนมากที่สุด คือ
22 โรง คิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาเป็นการเดินทางโดยการเดินแล้วต่อรถยนต์ จำนวน
13 โรง คิดเป็นร้อยละ 36.11 เมื่อจำแนกการเดินทางตามระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางแล้ว
ปรากฏว่า การเดินทางโดยรถยนต์ใช้เวลา 3-4 ชั่วโมง มากที่สุด คือ 14 โรง คิดเป็นร้อยละ
63.64 รองลงมาใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 27.73 การเดินทางโดยรถจักรยานยนต์
แล้วต่อรถยนต์มีเพียง 1 โรง ใช้เวลา 3 ชั่วโมง เดินทางโดยการเดินใช้เวลา 6-10 ชั่วโมง
มากที่สุด คือ 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 76.92 รองลงมาใช้เวลา 1-5 ชั่วโมง จำนวน 2 โรง
คิดเป็นร้อยละ 15.38 ส่วนการเดินทางโดยเครื่องบินตำรวจแล้วต่อรถยนต์ (เฉพาะโรงเรียนที่
ต้องเดินแล้วต่อรถยนต์ 21-25 ชั่วโมง) มีเพียง 1 โรง ใช้เวลา 5 ชั่วโมง 50 นาที

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 2.1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2.2 สภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขาจากการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2.3 ปัญหาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขาจากการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2.1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	35	97.22
หญิง	1	2.78
อายุ		
30 ปี และต่ำกว่า	2	5.56
31-35 ปี	16	44.44
36-40 ปี	10	27.78
41-45 ปี	5	13.89
46-50 ปี	1	2.78
51 ปีขึ้นไป	2	5.56

ตารางที่ 18 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
อายุราชการ		
1-5 ปี	1	2.78
6-10 ปี	4	11.11
11-15 ปี	20	55.56
16-20 ปี	5	13.89
21 ปีขึ้นไป	6	16.67
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้สอนทำหน้าที่แทนผู้บริหารในโรงเรียนสาขา	5	13.89
ผู้สอนรักษาการในตำแหน่งครูใหญ่	2	5.56
ครูใหญ่	25	69.44
อาจารย์ใหญ่	4	11.11
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
1-5 ปี	31	86.11
6-10 ปี	3	8.33
11 ปีขึ้นไป	2	5.56
วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	36.11
ปริญญาตรี	23	63.89
ภูมิลำเนา		
จังหวัดตาก	23	63.89
จังหวัดอื่น ๆ	13	36.11

จากตารางพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีสถานภาพดังนี้

1. เพศ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นชาย คือ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 97.22 และเป็นหญิง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78
2. อายุ ผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุอยู่ระหว่างต่ำกว่า 30 ปี ถึง 51 ปีขึ้นไป โดยอยู่ในช่วงอายุ 31-35 ปี มากที่สุด คือ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาอยู่ในช่วง 36-40 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และอยู่ในช่วงอายุ 46-50 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78
3. อายุราชการ ผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุราชการระหว่าง 1-21 ปีขึ้นไป โดยมีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี มากที่สุด คือ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78
4. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ให้สัมภาษณ์มีตั้งแต่ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้สอนรักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ และผู้สอนทำหน้าที่แทนผู้บริหารในโรงเรียนสาขา โดยผู้สัมภาษณ์อยู่ในตำแหน่งครูใหญ่มากที่สุด คือ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 69.44 รองลงมาเป็นผู้สอนทำหน้าที่แทนผู้บริหารในโรงเรียนสาขา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 และเป็นครูผู้สอนรักษาการในตำแหน่งครูใหญ่น้อยที่สุด คือ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56
5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ให้สัมภาษณ์ดำรงตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่ 1-11 ปีขึ้นไป โดยอยู่ในช่วง 1-5 ปี มากที่สุด คือ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมาผู้ให้สัมภาษณ์ดำรงตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วง 6-10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และผู้ให้สัมภาษณ์มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งปัจจุบันน้อยที่สุด คือตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56
6. วุฒิต่างการศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีวุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 63.89 ที่เหลือมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี 13 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11
7. ภูมิลำเนาเดิม ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดตาก คือ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 63.89 และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11

ตอนที่ 2.2 สภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา จากการสัมภาษณ์

สภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา วิเคราะห์ข้อมูลตามภารกิจหลัก 6 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานธุรการ และการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ และการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 19-24

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามสภาพการบริหารงานวิชาการ

สภาพการบริหารงานวิชาการ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้		
หลักสูตรที่ใช้		
ใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ	36	100
การใช้แบบเรียนสำเร็จรูป RIT		
ไม่ใช้	22	61.11
ใช้ (n = 14)	14	38.89
ใช้ทุกชั้นเรียน	13	92.86
ใช้บางชั้นเรียน	1	7.14
งานด้านการเรียนการสอน		
การจัดชั้นเรียน		
จัดคณะทั้งเด็กเรียนเก่งและเด็กเรียนอ่อน	21	58.33
จัดทั้งตามความสามารถและจัดคณะ	10	27.78
จัดตามความสามารถของนักเรียน	4	11.11
ไม่สามารถจัดชั้นเรียนได้ เพราะมีครูคนเดียว แต่แยก		
เด็กที่มีพื้นฐานไม่ได้ไว้ด้วยกัน	1	2.78

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานวิชาการ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
งานสื่อการเรียนการสอน		
ไม่ใช้	3	8.33
ใช้	33	91.67
ใช้โดยมีการผลิตหรือจัดหาจากแหล่งต่าง ๆ (n = 33)		
ไม่ผลิต	19	57.58
ผลิต	14	42.42
ลักษณะการใช้ (n = 33)		
ใช้ตามความจำเป็นของบทเรียน	29	87.88
ใช้ทุกครั้ง	3	9.09
ใช้บางครั้ง	1	3.03
งานวัดผลและประเมินผล		
การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล		
ทำร่วมกับกลุ่มโรงเรียนโดยครูวิชาการประจำกลุ่มประสบการณ์		
รับผิดชอบร่วมกับครูวิชาการโรงเรียน	14	38.89
กลุ่มโรงเรียนสร้างเฉพาะ ป.1, 3, 5 สปอ. ดำเนินการ		
ป. 2, 4, 6	13	36.11
กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้สร้างทั้งหมด		
ให้ครูประจำวิชาหรือประจำชั้นเป็นผู้สร้างโดยครูวิชาการ	7	19.44
โรงเรียนหรือผู้บริหารตรวจสอบ		
โรงเรียนหรือผู้บริหารตรวจสอบ	2	5.56
ครูภายในระดับชั้นเดียวกันเป็นผู้สร้างโดยการปรึกษากัน		
ครูภายในระดับชั้นเดียวกันเป็นผู้สร้างโดยการปรึกษากัน	1	2.78
โรงเรียนจัดทำแบบประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้		
โรงเรียนจัดทำแบบประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้	1	2.78
ใช้เครื่องมือวัดจุดประสงค์สำเร็จรูปที่มีขาย		
ใช้เครื่องมือวัดจุดประสงค์สำเร็จรูปที่มีขาย	1	2.78

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานวิชาการ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
งานห้องสมุด		
การส่งเสริมการค้นคว้าของครูและนักเรียน		
จัดห้องสมุดไว้ในโรงเรียน	21	58.33
จัดมุมหนังสือของครูและนักเรียนแยกจากกัน	9	25.00
จัดมุมหนังสือไว้เป็นส่วนรวม	7	19.44
จัดมุมหนังสือไว้ทุกห้องเรียน	4	11.11
จัดมุมหนังสือไว้บางชั้นเรียน	1	2.78
ไม่ได้จัดห้องสมุดหรือมุมหนังสือ แต่เก็บไว้ในตู้เอกสาร	1	2.78
ไม่มีสถานที่จัด เพื่อนำหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนมาวางไว้บนโต๊ะครูให้เด็กหยิบอ่านได้ และเก็บเข้าตู้ในตอนเย็น		
	1	2.78
งานนิเทศการศึกษา		
การนิเทศภายใน		
ไม่มีการนิเทศภายใน	1	2.78
มีการนิเทศภายใน	35	97.22
วิธีการและจำนวนครั้งในการนิเทศ (n = 35)		
ผู้บริหารกำหนดจำนวนครั้งของการนิเทศในแต่ละเดือนตั้งแต่ 1-4 ครั้งต่อชั้นเรียน และ 1-2 ครั้งต่อ		
โรงเรียน	22	62.86
ผู้บริหารนิเทศทุกครั้งที่พบข้อบกพร่องหรือข้อควรแนะนำ	10	28.57
ผู้บริหารสนทนากับครูและให้คำแนะนำบางโอกาส	7	20.00
ผู้บริหารนิเทศตามสะดวก	6	17.14
ครูวิชาการโรงเรียนนิเทศเดือนละ 1-2 ครั้งต่อชั้นเรียน	4	11.43

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานวิชาการ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ผู้บริหารให้คำแนะนำในที่ประชุมเดือนละ 1 ครั้ง	2	5.71
ครูประจำชั้นหรือประจำวิชาผลัดเปลี่ยนกันสังเกตการสอน ตามความต้องการ	1	2.86
ครูวิชาการโรงเรียนเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาบางโอกาส	1	2.86
โรงเรียนมีครู 2 คน ใช้วิธีสันทนาปรึกษากัน	1	2.86
การยอมรับและให้ความร่วมมือในการนิเทศของครู (n = 35)		
ยอมรับและให้ความร่วมมือโดยการปรับปรุงพฤติกรรม การสอนตามคำแนะนำของผู้ให้การนิเทศ	30	85.71
ยอมรับและให้ความร่วมมือโดยการแสดงความกระตือรือร้น ในการสังเกตการสอนซึ่งกันและกัน	3	8.57
ครูให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	2	5.71
มีครูคนเดียวในโรงเรียนสาขาและยอมรับคำแนะนำเมื่อ ผู้บริหารโรงเรียนหลักมานิเทศ	2	5.71
ไม่ให้ความร่วมมือ/ไม่ยอมรับเพราะเข้าใจว่าเป็นการจับผิด หรือเพิ่มภาระให้แก่ตน	1	2.86
งานด้านวางแผนและกำหนดวิสัยทัศน์งาน		
การจัดทำแผนของโรงเรียน		
จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	23	63.88
จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี	23	63.88
จัดทำแผนควบคุม กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงาน	8	22.22
การจัดทำแผนขึ้นอยู่กับโรงเรียนหลัก	5	13.89
จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน 5 ปี	3	8.33

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานวิชาการ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
สิ่งที่ใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนของโรงเรียน		
สภาพปัญหาของโรงเรียน	21	58.33
นโยบายของ สปช.	10	27.78
นโยบายของโรงเรียน	5	13.89
ที่ขึ้นอยู่กับโรงเรียนหลัก	5	13.89
นโยบายของ สปอ.	4	11.11
วงเงินที่ได้รับ	3	8.33
นโยบายของหน่วยงานที่สูงขึ้นไปทุกระดับ	2	5.56
นโยบายของ สปจ.	2	5.56
ความพร้อมที่สามารถทำได้	1	2.78
ไม่ได้ยึดอะไรเป็นหลัก	1	2.78
งานส่งเสริมการสอน		
ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดขึ้น		
กิจกรรมกีฬา	31	86.11
กิจกรรมส่งเสริมวิชาการด้านการเกษตร	31	86.11
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	27	75.00
กิจกรรมส่งเสริมการเขียน	26	72.22
การสอนซ่อมเสริม	25	69.44
กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม	24	66.67
กิจกรรมส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	17	47.22
กิจกรรมแข่งขันตอบปัญหา	15	41.67
กิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์	8	22.22

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานวิชาการ	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
วิธีการจัดกิจกรรม		
สถานที่จัดกิจกรรม		
จัดภายในโรงเรียน	27	75.00
จัดร่วมกับกลุ่มโรงเรียน	15	41.67
จัดร่วมกับ สปอ.	12	33.33
จัดร่วมกับโรงเรียนใกล้เคียง	7	19.44
เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม		
ใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนตอนเย็น	27	75.00
จัดระหว่างพักกลางวัน	12	33.33
จัดรวมในเวลาเรียน	11	30.56
จัดตอนเช้าแถวหน้าเสาธงตอนเช้า	2	5.56
จัดในวันเสาร์-อาทิตย์	2	5.56
จัดในช่วงว่างสุดท้ายของเวลาเรียน	1	2.78
ขึ้นอยู่กับสถานการณ์	1	2.78
งานประชุมอบรมทางวิชาการ		
การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนไปอบรม สัมมนา หรือศึกษาดูงาน		
แจ้งข่าวให้ทราบ	28	77.78
ให้คำปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการไปอบรมสัมมนา หรือศึกษาดูงาน	13	36.11
ช่วยเหลือในเรื่องค่าใช้จ่าย	4	11.11
ประสานงานกับทางสถาบันต่าง ๆ เพื่อขอทราบรายละเอียด	2	5.56
พาไปทัศนศึกษา	1	2.78
มีครูคนเดียวในโรงเรียนสาขาไม่เคยได้เข้ารับการอบรม	1	2.78

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา เป็นหลักสูตรของกรมวิชาการทั้ง 36 โรง คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นโรงเรียนที่ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป RIT จำนวน 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 38.89 ไม่ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป 22 โรง คิดเป็นร้อยละ 61.11 จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า โรงเรียนที่ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป RIT ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 80 คนลงมา เป็นโรงเรียนที่อยู่ในโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการเรียนรู้การสอน (RIT) ซึ่งต้องใช้แบบเรียนสำเร็จรูปที่รับมาจากหลักสูตรของกรมวิชาการที่ใช้โดยทั่วไป เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ในจำนวนโรงเรียนที่ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป พบว่า ส่วนใหญ่ 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 92.86 ใช้ทุกชั้นเรียน และมีเพียง 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 7.14 ที่ใช้บางชั้นเรียน

2. งานด้านการเรียนการสอน พบว่าในการจัดชั้นเรียน โรงเรียนมีการจัดชั้นเรียนหลายลักษณะ แต่จัดแบบคละทั้งเด็กเรียนเก่งและเด็กเรียนอ่อน มากที่สุด คือ 21 โรง คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาจัดทั้งตามความสามารถและจัดคละ 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 27.78

3. งานด้านสื่อการเรียนการสอน ในเรื่องการใช้สื่อประกอบการสอนของครูในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่คือ 33 โรง คิดเป็นร้อยละ 91.67 มีการใช้สื่อ และมีเพียง 3 โรง คิดเป็นร้อยละ 8.33 ที่ไม่ใช้สื่อ ในจำนวนโรงเรียนที่มีการใช้สื่อพบว่า 19 โรง คิดเป็นร้อยละ 57.57 ไม่มีการผลิตสื่อขึ้นใช้เองหรือจัดหาจากแหล่งต่าง ๆ และ 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 42.42 มีการผลิตสื่อขึ้นใช้หรือจัดหาจากแหล่งต่าง ๆ ลักษณะการใช้สื่อพบว่า ใช้ตามความจำเป็นของบทเรียนมากที่สุด คือ 29 โรง คิดเป็นร้อยละ 87.88 และรองลงมา 3 โรง คิดเป็นร้อยละ 9.09 ใช้ทุกครั้ง

4. งานวัดผลและประเมินผล พบว่า การสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลนั้น มีการสร้างทั้งโดยกลุ่มโรงเรียน โรงเรียน และครู แต่มีโรงเรียนที่ทำร่วมกับกลุ่มโรงเรียน โดยครูวิชาการประจำกลุ่มประสบการณ์ รับผิดชอบร่วมกับครูวิชาการโรงเรียน มากที่สุด คือ 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 38.89 รองลงมา กลุ่มโรงเรียนสร้างเฉพาะชั้น ป.1 ป. 3 และ ป.5 และสำนักงานการศึกษาอำเภอเป็นผู้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ชั้น ป.2 ป.4 และ ป.6 จำนวน 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 36.11

5. งานห้องสมุด พบว่า โรงเรียนส่งเสริมการค้นคว้าของครูและนักเรียน โดยจัดห้องสมุดและมุมหนังสือไว้หลายรูปแบบ โดยมีการจัดห้องสมุดไว้ในโรงเรียนมากที่สุด คือ 21 โรง

คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาเป็นการจัดมุมหนังสือของครูและนักเรียนแยกจากกัน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.00

6. งานนิเทศการศึกษา พบว่า ในด้านงานนิเทศภายใน ส่วนใหญ่ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 มีการนิเทศภายใน และมีเพียง 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ไม่มีงานนิเทศภายใน ในจำนวนโรงเรียนที่มีการนิเทศภายใน พบว่า ผู้บริหารนิเทศโดยกำหนดจำนวนครั้งของการนิเทศในแต่ละเดือนมากที่สุด คือ 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.86 โดยจำนวนครั้งที่ให้การนิเทศอยู่ระหว่าง 1-4 ครั้งต่อชั้นเรียนต่อเดือน และเดือนละ 2 ครั้งต่อโรงเรียน. รองลงมาคือผู้บริหารนิเทศทุกครั้งที่พบข้อบกพร่องหรือข้อควรแนะนำ 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ในด้านการยอมรับและให้ความร่วมมือในการนิเทศของครู พบว่า ครูให้การยอมรับและให้ความร่วมมือโดยการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนตามคำแนะนำของผู้ให้การนิเทศ มากที่สุด คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมา ครูให้การยอมรับและให้ความร่วมมือโดยการแสดงความกระตือรือร้นในการสังเกตการสอนซึ่งกันและกัน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.57

7. งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานในการจัดทำแผนของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำทั้งแผนพัฒนาโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนควบคุม กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี มากที่สุดเท่ากัน คือ 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.88 รองลงมาเป็นการจัดทำแผน ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติงาน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และในการวางแผนของโรงเรียนนั้น พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยึดสภาพปัญหาของโรงเรียนเป็นหลักมากที่สุด 21 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาคือ 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 ยึดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหลัก

8. งานส่งเสริมการสอน พบว่า โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนหลายประเภท แต่ได้จัดกิจกรรมด้านกีฬา และกิจกรรมส่งเสริมวิชาการด้านการเกษตร มากที่สุดเท่ากันคือ 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมาคือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 27 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ 27 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 เป็นการจัดภายในโรงเรียน และรองลงมา 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.67 จัดร่วมกับกลุ่มโรงเรียน สำหรับเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมใช้เวลาเย็นหลังเลิกเรียนมากที่สุด คือ 27 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาจัดระหว่างพักกลางวัน 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33

9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ พบว่า การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนไปอบรมสัมมนา หรือศึกษาดูงาน ส่วนใหญ่จะทำโดยการจ้างชาวให้ทราบ มากที่สุด คือ 28 โรง คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมา 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 36.11 เป็นการให้คำปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการไปอบรมสัมมนาหรือศึกษาดูงาน

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามสภาพการบริหารงานบุคลากร

สภาพการบริหารงานบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
	(N=36)	
การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน		
การปฏิบัติการสอนของผู้บริหารโรงเรียน		
ไม่ได้สอน	1	2.78
สอน (n = 35)	35	97.22
เป็นครูประจำชั้นและสอนทุกวิชา	13	37.14
มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง	7	20.00
สอนประจำชั้นเด็กเล็ก	3	8.57
สอนหนึ่งวิชา	3	8.57
สอนทุกวิชาและรับผิดชอบมากกว่า 1 ห้องเรียน	3	8.57
สอนคนเดียวทั้งโรงเรียน	2	5.71
เป็นโรงเรียนสาขาสอนคนละ 2 ชั้นทุกวิชา	2	5.71
สอนมากกว่า 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	1	2.86
สอน 10 ชั่วโมง ใน 2 กลุ่มประสบการณ์ต่อสัปดาห์	1	2.86
การจัดครูเข้าสอนและมอบหมายงาน		
ให้ครูเลือกตามความถนัดและความสนใจ	16	44.44
ประชุมครูแล้วจัดตามมติที่ประชุม	10	27.78
ผู้บริหารสั่งเองโดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ และจิตใจ	8	22.22

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานบุคลากร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ผู้บริหาร/ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ/ครูวิชาการโรงเรียนร่วมกันจัด โดยคำนึงถึงความถนัดและความเหมาะสมแล้วแจ้งให้คณะครูทราบ	4	11.11
ใช้วิธีปรึกษาหารือเพื่อแบ่งงานกัน	2	5.56
ให้ครูเลือกก่อนแล้วผู้บริหารพิจารณาตามความเหมาะสม	1	2.78
ให้ครูเลื่อนชั้นตามเด็ก	1	2.78
การแบ่งงานการสอนให้แก่ครู		
ให้ประจำชั้นและสอนคนเดียวทุกวิชา	23	63.89
ให้ประจำชั้นมากกว่า 1 ชั้น และสอนทุกวิชา	6	16.67
ให้สอนคนละกลุ่มประสบการณ์ในชั้น ป.5-ป.6	1	2.78
ให้สอนคนละกลุ่มประสบการณ์ในระดับชั้นเดียวกัน	1	2.78
ครูประจำชั้นและประจำวิชาเปลี่ยนกันสอนในชั้น ป.5-ป.6	1	2.78
ป.1-ป.4 สอนประจำชั้น ส่วน ป.5-ป.6 เวียนสอนบ้าง ประจำชั้นบ้าง ขึ้นอยู่กับจำนวนห้องเรียน	1	2.78
ป.1-ป.4 สอนประจำชั้น ส่วน ป.5-ป.6 เวียนสอนตาม ความถนัด	1	2.78
มอบหมายให้ครูที่มีความรู้เรื่องลูกเสือ-ศูวกาชาด รับผิดชอบ ทุกชั้น	1	2.78
บางคนสอนประจำชั้นเดียว บางคนสอนประจำ 2 ชั้น และ สอนทุกวิชา	1	2.78
งานอื่น ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายให้ครูทำนอกเหนือจากงานการสอน		
งานธุรการ	32	88.89
งานกิจการนักเรียน	32	88.89
งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	32	88.89

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานบุคลากร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
งานพัสดุ	31	86.11
งานวิชาการโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน	31	86.11
งานโครงการอาหารกลางวัน	31	86.11
งานสุขภาพอนามัยนักเรียน	31	86.11
งานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน	31	86.11
งานอาคารสถานที่	30	83.33
งานการเงินและบัญชี	29	80.56
งานเสริมสร้างวินัยนักเรียน	29	80.56
งานกีฬา	28	77.78
งานพัฒนาโรงเรียน	23	63.89
งานวันสำคัญ	20	55.56
งานบุคลากร	19	52.78
งานโครงการพิเศษ	16	44.44

การพัฒนาและธำรงรักษามูลค่า

วิธีการสร้างขวัญและกำลังใจ

ให้ความสำคัญและยกย่องผู้ปฏิบัติงานทุกคนและชมเชยเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ	26	72.22
เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระ	26	72.22
ผู้บริหารปฏิบัติตนอย่างเสมอภาคกับทุกคน	26	72.22
ผู้บริหารคอยดูแลให้คำปรึกษาและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด	25	69.44
ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	24	66.67
ผู้บริหารเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขอย่างสม่ำเสมอ	23	63.89

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานบุคลากร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ผู้บริหารมุ่งเน้นความชอบตามผลงานและพิจารณาความดี		
ความชอบด้วยความสุจริตธรรม	23	63.89
ผู้บริหารให้การส่งเสริมความก้าวหน้าเมื่อมีโอกาส	22	61.11
ผู้บริหารศึกษาอุปนิสัย ความสามารถ ความต้องการ		
ความสนใจ และมอบหมายงานที่เหมาะสม	19	52.78
ผู้บริหารจัดหาวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้พร้อมที่จะปฏิบัติงาน	18	50.00
ให้บริการเกี่ยวกับสวัสดิการที่พึงมีพึงได้ตามลัทธิให้รวดเร็ว		
และเป็นที่ยอมรับพอใจแก่ครู	15	41.67
จัดสภาพห้องทำงานของครูให้สะดวกสบาย	14	38.89
จัดเวลาให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้สะดวก	11	30.56
จัดหาที่พักให้อาจารย์	2	5.56
การสร้างขวัญกำลังใจขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนหลัก	2	5.56
จัดให้มีสวัสดิการเงินกู้ของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน	1	2.78
การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร		
การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู		
ผู้บริหารประเมินผลงานของครูเป็นระยะ	30	83.33
ให้ครูบันทึกผลการปฏิบัติงานของตนแล้วเก็บไว้ เป็นหลักฐาน	13	36.11
สังเกตพฤติกรรมของครู	12	33.33
ให้ครูประเมินผลงานของตนเอง	8	22.22
ใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานของครู	6	16.67
ให้ครูรายงานผลการปฏิบัติงานทุกสิ้นภาคเรียน	4	11.11

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานบุคลากร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
มีข้อประเมินนอกเหนือจากแบบที่ใช้ประเมินตามระเบียบเพื่อ ให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น	1	2.78
ให้ครูประเมินกันเอง	1	2.78
คุณลงงานของครู	1	2.78
ผู้บริหารโรงเรียนหลักให้ครูโรงเรียนสาขารายงานผลการ ปฏิบัติงานทุกสิ้นภาคเรียน	1	2.78

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า

1. การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ในด้านการปฏิบัติการสอนของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 ผู้บริหารปฏิบัติการสอนด้วย และมีเพียง 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ที่ผู้บริหารไม่ได้ปฏิบัติการสอน ในจำนวนโรงเรียนที่ผู้บริหารปฏิบัติการสอน พบว่า ผู้บริหารเป็นครูประจำชั้นและสอนทุกวิชามากที่สุด คือ 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.14 รองลงมา ผู้บริหารมีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนการจัดครูเข้าสอนและมอบหมายงาน พบว่า โรงเรียนใช้วิธีให้ครูเลือกตามความถนัดและความสนใจมากที่สุด คือ 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา ประชุมครูแล้วจัดตามมติที่ประชุม 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 การแบ่งงานการสอนให้แก่ครู ใช้วิธีให้เป็นครูประจำชั้นและสอนคนเดียวทุกวิชา มากที่สุด คือ 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.89 รองลงมา ให้เป็นครูประจำชั้นมากกว่า 1 ชั้น และสอนทุกวิชา 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ส่วนงานอื่น ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายให้ครูทำนอกเหนือจากงานการสอนนั้น พบว่า มีการมอบหมายให้ทำงานธุรการ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีจำนวนมากที่สุดเท่ากัน คือ 32 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และรองลงมา 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.11 เท่ากัน เป็น การมอบหมายงานพิเศษ งานวิชาการโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน งานโครงการอาหารกลางวัน

งานสุขภาพอนามัยนักเรียน และงานประชาธิปไตยในโรงเรียน

2. การพัฒนาและดำรงรักษาบุคลากร พบว่า โรงเรียนมีวิธีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร โดยการให้ความสำคัญและยกย่องผู้ปฏิบัติงานทุกคน และชมเชยเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และผู้บริหารปฏิบัติตนอย่างเสมอภาคกับทุกคน มากที่สุดเท่ากันคือ 26 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมา 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.44 ผู้บริหารคอยดูแลให้คำปรึกษาและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด

3. การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารใช้วิธีประเมินผลงานของครูเป็นระยะมากที่สุด คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมา ผู้บริหารใช้วิธีให้ครูบันทึกผลการปฏิบัติงานของตนแล้วเก็บไว้เป็นหลักฐาน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.11

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามสภาพการบริหารงานธุรการและการเงิน

สภาพการบริหารงานธุรการและการเงิน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
----------------------------------	-----------------	--------

งานธุรการ

บุคลากรที่รับผิดชอบงานธุรการ

มอบหมายให้ครูรับผิดชอบงานธุรการ	25	69.44
ผู้บริหารดำเนินการเอง	9	25.00
มอบให้ผู้อื่นเวลาว่างเป็นคราว ๆ ไป	2	5.56

การรายงานผลการปฏิบัติงานไปยังบุคคลหรือหน่วยงาน

รายงานหน่วยงานตามสายการบังคับบัญชา	36	100.00
แจ้งบุคลากรในโรงเรียน	23	63.88
รายงานผู้ปกครองหรือชุมชน	20	55.56
รายงานหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น	8	22.22

การประสานงานของโรงเรียน

วิธีการขึ้นอยู่กับเรื่องและบุคคลที่ต้องการประสานงาน	19	52.78
มอบหมายให้ครูรับผิดชอบเป็นรายบุคคลหรือคณะกรรมการ	15	41.67

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานธุรการและการเงิน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ผู้บริหารประสานงานทุกครั้ง	8	22.22
ใช้หนังสือราชการ	8	22.22
ประสานงานโดยอาศัยความคุ้นเคยส่วนตัวเป็นเบื้องต้นแล้วส่งหนังสือตาม	7	19.44
ประสานงานโดยอาศัยความคุ้นเคยส่วนตัว	4	11.11
ให้บุคลากรภายในประสานงานกับบุคคลภายนอกโรงเรียน	1	2.78
มอบหมายให้หัวหน้าสายชั้น/หัวหน้าฝ่าย/อาจารย์ใหญ่เป็นผู้ประสาน โดยมีคู่มือระบุหน้าที่ไว้	1	2.78
ประสานงานในที่ประชุมชาวบ้าน	1	2.78
โรงเรียนหลักเป็นผู้ออกหนังสือประสานงานให้	1	2.78
การดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยสถานที่		
แต่งตั้งเวรยามภายในโรงเรียน	34	94.44
ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในท้องถิ่นให้ช่วยเหลือ	10	27.78
วางแผนเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการแก้ไขเหตุการณ์	6	16.67
แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันฝ่ายพลเรือน	1	2.78
บอกฝากเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชาวบ้าน	1	2.78
งานการเงิน		
บุคลากรที่รับผิดชอบงานการเงินและบัญชี		
ผู้บริหารรับผิดชอบร่วมกับครูเจ้าหน้าที่การเงิน	15	41.67
ผู้บริหารรับผิดชอบร่วมกับผู้ช่วยผู้บริหารและครูเจ้าหน้าที่การเงิน	10	27.78
เป็นเรื่องที่โรงเรียนหลักดำเนินการ	5	13.89

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานธุรการและการเงิน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ผู้บริหารรับผิดชอบคนเดียว	3	8.33
ให้มีครูรับผิดชอบ 1-2 คน	3	8.33
การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับ-การจ่าย การเก็บรักษาเงินและการจัดทำบัญชี		
เครื่องคิด	18	50.00
ไม่เครื่องคิด	13	36.11
สาเหตุที่ไม่เครื่องคิด (n = 13)		
สภาพโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลเป็นอุปสรรคต่อการ		
ดำเนินงาน	9	69.23
เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาที่จะดำเนินการตามขั้นตอนได้ทันภายใน		
กำหนดเวลา	4	30.77
ไม่ทราบเพราะโรงเรียนหลักเป็นผู้ดำเนินการ	5	13.89
แหล่งที่มาของเงินรายได้ที่นำมาใช้จ่ายในกิจการของโรงเรียน		
จากการจัดสรรงบประมาณส่วนกลาง	36	100.00
ได้รับบริจาคจากบุคคลต่าง ๆ	23	63.88
คณะกรรมการร่วมกันบริจาคเป็นรายเดือน	14	38.89
จำหน่ายพืชผลหรือสินค้าที่ผลิตขึ้นในโรงเรียน	12	33.33
คณะกรรมการบริจาคเป็นครั้งคราว	2	5.56
จัดงานหารายได้	1	2.78
กำไรจากสหกรณ์โรงเรียน	1	2.78
การดำเนินการเกี่ยวกับเงินบริจาค		
ดำเนินการนอกกรอบแบบเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการ		
ใช้เงินตามวัตถุประสงค์ของการบริจาค	21	58.33
ทำตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด	12	33.33

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานธุรการและการเงิน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ตกลงกับผู้บริจาคเพื่อขอรับเป็นวัสดุ	9	25.00
ไม่เคยได้รับการบริจาค	4	11.11
งานวัสดุ		
ระยะเวลาในการดำเนินการจัดซื้อวัสดุ		
เกินกว่า 15 วัน เพราะสินค้าที่สั่งซื้อมีไม่ครบต้องรอให้ ทางร้านสั่งจากที่อื่น	17	47.22
เกินกว่า 15 วัน เพราะระยะทางจากโรงเรียนกับร้านค้า ไกลกันมาก การคมนาคมไม่สะดวก	15	41.67
ไม่ทราบเพราะโรงเรียนหลักเป็นผู้ดำเนินการ	5	13.89
1-15 วัน	3	8.33
โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการเพราะ สปอ. เป็นผู้ดำเนินการ จัดซื้อให้	3	8.33
ประมาณ 1 เดือน เพราะใช้วิธีประกวดราคา	1	2.78
ปริมาณวัสดุที่ซื้อมาใช้ในแต่ละปี		
บางอย่างเพียงพอ บางอย่างไม่เพียงพอ	20	55.56
เพียงพอ	13	36.11
ไม่เพียงพอ	3	8.33
การบำรุงรักษาวัสดุ-ครุภัณฑ์		
ไม่มี	6	16.67
มี (n = 30)	30	83.33
มีการสำรวจครุภัณฑ์ที่ต้องซ่อมแซมทุกปี	29	96.67
มีเจ้าหน้าที่วัสดุรับผิดชอบโดยเฉพาะ	13	43.33

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานธุรการและการเงิน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
มีการตั้งงบประมาณเพื่อการซ่อมแซมพัสดุ-ครุภัณฑ์ทุกปี	6	20.00
ให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบในการบำรุงรักษาในเครื่องเครื่องเสียง และเครื่องใช้สำนักงาน	4	13.33
อบรมให้นักเรียนรู้จักการใช้และการเก็บรักษาอย่างถูกวิธี	2	6.67
มอบหมายให้นักเรียนรักษาโต๊ะ-เก้าอี้ และอุปกรณ์กีฬา	1	3.33
ให้มีการซ่อมแซมโดยครูหรือภารโรง	1	3.33
ให้ครูทุกคนร่วมกันรับผิดชอบ	1	3.33
การทำเรื่องของเจ้าหน้าที่พัสดุ		
ไม่เคยทำเรื่องขอเจ้าหน้าที่	21	58.33
เคยทำเรื่องขอเจ้าหน้าที่ (n = 15)	15	41.67
ได้รับการอนุมัติให้เจ้าหน้าที่ได้ทุกครั้ง	11	73.33
ได้รับการอนุมัติเป็นบางครั้ง	2	13.33
ไม่เคยได้รับการอนุมัติ	2	13.33

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า

1. งานธุรการ พบว่า การรับผิดชอบงานธุรการมีการมอบหมายให้ครูรับผิดชอบมากที่สุด คือ 25 โรง คิดเป็นร้อยละ 69.44 และรองลงมา ผู้บริหารดำเนินการเอง 9 โรง คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนการรายงานผลการปฏิบัติงาน พบว่า ทุกโรงเรียนมีการรายงานไปยังหน่วยงานตามสายการบังคับบัญชา รองลงมาเป็นการแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนทราบ 23 โรง คิดเป็นร้อยละ 63.88 ในด้านการประสานงานของโรงเรียนนั้น พบว่า วิธีการขึ้นอยู่กับเรื่องและบุคคลที่ต้องการประสานมากที่สุด คือ 19 โรง คิดเป็นร้อยละ 52.78 รองลงมา เป็นการมอบหมายให้ครูรับผิดชอบเป็นรายบุคคลหรือคณะกรรมการ จำนวน 15 โรง คิดเป็นร้อยละ

41.67 สำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยสถานที่ พบว่า มีการแต่งตั้งเวรยามภายในโรงเรียนมากที่สุด คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมา จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 ที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในท้องถิ่นให้ช่วยเหลือ

2. งานการเงิน พบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบงานการเงินและบัญชีนั้น มีผู้บริหารรับผิดชอบร่วมกับครูเจ้าหน้าที่การเงิน มากที่สุด คือ 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมา ผู้บริหารรับผิดชอบร่วมกับผู้ช่วยผู้บริหารและครูเจ้าหน้าที่การเงิน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 ส่วนการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับ การจ่าย การเก็บรักษาเงิน และการจัดทำบัญชีนั้น พบว่า โรงเรียนสาขา 5 โรงเรียน ไม่ทราบว่าดำเนินการอย่างไร เพราะโรงเรียนหลักเป็นผู้ดำเนินการ อีกครึ่งหนึ่งของโรงเรียนมีการดำเนินการอย่างเคร่งครัดตามระเบียบ และ 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.11 ไม่สามารถดำเนินการอย่างเคร่งครัดได้ ทั้งนี้เพราะสภาพของโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานมากที่สุด คือ 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.23 รองลงมา จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.77 เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาที่จะดำเนินการตามขั้นตอนได้ทันภายในกำหนดเวลา ส่วนแหล่งที่มาของเงินรายได้ที่นำมาใช้จ่ายในกิจการของโรงเรียน พบว่า มาจากการจัดสรรงบประมาณส่วนกลางมากที่สุด คือ 36 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา ได้มาจากการบริจาคของบุคคลต่าง ๆ จำนวน 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.33 สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับเงินบริจาคมานั้น พบว่า เป็นการดำเนินการนอกกรอบแบบเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการใช้เงินตามวัตถุประสงค์ของการบริจาคมามากที่สุด คือ 21 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมา เป็นการทำตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33

3. งานพัสดุ พบว่า ระยะเวลาในการดำเนินการจัดซื้อวัสดุ ใช้เวลาเกินกว่า 15 วัน เพราะสินค้าที่สั่งซื้อมีไม่ครบต้องรอให้ทางร้านสั่งซื้อจากที่อื่น มากที่สุด คือ 17 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.22 รองลงมา ใช้เวลาเกินกว่า 15 วัน เพราะระยะทางจากโรงเรียนกับร้านค้าไกลกันมาก และการคมนาคมไม่สะดวก 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.67 สำหรับปริมาณวัสดุที่โรงเรียนซื้อมาใช้ในแต่ละปีนั้น พบว่า บางอย่างเพียงพอและบางอย่างไม่เพียงพอ มีจำนวนมากที่สุดคือ 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมา เป็นโรงเรียนที่ซื้อวัสดุมาใช้ได้อย่างเพียงพอ 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.11 ส่วนในด้านการบำรุงรักษาพัสดุและครุภัณฑ์ พบว่า ส่วนใหญ่คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีการบำรุงรักษาพัสดุครุภัณฑ์ และ 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ที่ไม่มีการบำรุงรักษา ในจำนวนโรงเรียนที่มีการบำรุงรักษาพัสดุและครุภัณฑ์ พบว่า มีการสำรวจครุภัณฑ์ที่ต้องซ่อมแซมทุกปี มากที่สุด คือ 29 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 96.67 และ

รองลงมา มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พิสดารรับผิดชอบโดยเฉพาะ 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 43.33 นอกจากนี้ในเรื่องการขอจำหน่ายพิสดาร พบว่า ส่วนใหญ่คือ 21 โรง คิดเป็นร้อยละ 58.33 ไม่เคยทำเรื่องขอจำหน่ายพิสดาร และ 15 โรง คิดเป็นร้อยละ 41.67 เคยทำเรื่องขอจำหน่าย และส่วนใหญ่ได้รับการอนุมัติให้จำหน่ายได้ทุกครั้ง 11 โรง คิดเป็นร้อยละ 73.33 ได้รับการอนุมัติเป็นบางครั้ง และไม่เคยได้รับการอนุมัติมีจำนวนเท่ากัน คือ 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามการบริหารงานกิจการนักเรียน

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523		
ระเบียบที่เกี่วข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน		
การจัดทำเขตบริการ		
รูปแบบการจัดทำเขตบริการ		
รวบรวมสถิตินักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ล่วงหน้า	30	83.33
จัดทำแผนที่เขตบริการ	28	77.78
สำรวจภูมิสำเนานักเรียน	15	41.67
การจัดทำสำมะโนนักเรียน		
ไม่ได้จัดทำ	2	5.56
จัดทำ	34	94.44
วิธีการจัดทำ (n = 34)		
รวบรวมจำนวนนักเรียนตามระดับชั้นต่าง ๆ	23	67.65
สำรวจเด็กกลุ่มอายุ 1-15 ปี ในเขตบริการ	20	58.82
รวบรวมจำนวนนักเรียนตามกลุ่มอายุต่าง ๆ	10	29.41
ศึกษาอัตราการเคลื่อนย้ายของนักเรียน	7	20.59

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
การเกณฑ์-การรับนักเรียนเข้าเรียน		
ประกาศแจ้งการส่งเด็กเข้าเรียนตามขั้นตอนของระเบียบ	30	83.33
ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้อง	17	47.22
ให้ครูศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้วมอบหมายให้ดำเนินการ	10	27.78
ชี้แจงในที่ประชุมชาวบ้าน	2	5.56
ประชุมกรรมการศึกษาเพื่อแจ้งผู้ปกครอง	2	5.56
แจ้งผู้ปกครองเป็นรายบุคคล	1	2.78
การปฐมนิเทศผู้ปกครอง		
ไม่มีการจัดปฐมนิเทศหรือประชุมผู้ปกครอง	6	16.67
มี (n = 30)	30	83.33
ประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียนบางภาคเรียน	15	50.00
จัดปฐมนิเทศผู้ปกครองทุกปี	10	33.33
ชี้แจงเรื่องสำคัญ ๆ แก่ผู้ปกครองเป็นรายบุคคลตามสะดวก	8	26.67
ชี้แจงเรื่องสำคัญในการประชุมชาวบ้าน	2	6.67
ประชุมผู้ปกครองเป็นคราว ๆ	2	6.67
การแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน		
ไม่มีการแก้ปัญหา	1	2.78
มีการแก้ปัญหา (n = 35)	35	97.22
ครูหรือผู้บริหารออกติดตามนักเรียนขาดเรียน	30	85.71
ศึกษาสภาพปัญหาที่นักเรียนที่ขาดเรียนแล้วติดตาม	28	80.00
วางแผนแก้ปัญหาที่นักเรียนที่ขาดเรียน	14	40.00

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
แจ้ง กปอ. ติดตามนักเรียนตามขั้นตอนของระเบียบ	5	14.29
แจ้งกรมการศึกษาให้ช่วยติดตาม	1	2.86
กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน		
การบริการสุขภาพ		
จัดให้มีบัตรสุขภาพ	35	97.22
จัดทำน้ำสะอาดไว้ให้ดื่ม	34	94.44
ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้มาตรวจสุขภาพนักเรียน	32	88.89
บริการตรวจวัดสายตา ซึ่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูงเป็นระยะ	30	83.33
จัดห้องหรือมุมพยาบาลพร้อมยาและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้บริการ	24	66.67
มีการตรวจสุขภาพนักเรียนทุกวัน	14	38.89
ตรวจสุขภาพนักเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	1	2.78
ให้ครูประจำชั้นรับผิดชอบดูแลสุขภาพนักเรียนตามชั้นเรียน	1	2.78
การจัดอาหารกลางวัน		
ไม่มีการจัดโครงการอาหารกลางวัน	1	2.78
มีการจัดโครงการอาหารกลางวัน (n = 35)	35	97.22
ให้นักเรียนห่อข้าวเปล่ามาและนำผลผลิตทางการเกษตร ของโรงเรียนมาทำอาหารให้รับประทาน สัปดาห์ละ		
1-3 วัน	11	31.43
จัดอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทาน สัปดาห์ละ		
2-3 วัน	7	20.00
จัดอาหารกลางวันจำหน่ายในราคาถูกและให้เปล่าสำหรับ เด็กยากจน สัปดาห์ละ 2-5 วัน	6	17.14

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ให้นักเรียนห่อข้าวเปล่ามา และครูทำกับข้าวให้	4	11.43
ให้นักเรียนห่อข้าวมารับประทานที่โรงเรียน สัปดาห์ละ 5 วัน	2	5.71
จัดกิจกรรมเกษตรแล้วนำผลผลิตมาทำอาหารให้รับประทาน สัปดาห์ละ 5 วัน	1	2.86
ให้นักเรียนห่อข้าวเปล่ามา และครูทำกับข้าวจำหน่าย ราคาถูก สัปดาห์ละ 2 วัน	1	2.86
นำผลผลิตทางการเกษตรของโรงเรียนมาทำอาหารจำหน่ายในราคาถูก สัปดาห์ละ 1 วัน	1	2.86
ทำอาหารเสริมให้สัปดาห์ละ 3 วัน	1	2.86
โครงการ Christian Children Fund จัดอาหารให้ทุกวัน	1	2.86
การบริการแนะแนว		
ไม่มีการให้บริการแนะแนว	10	27.78
มีการแนะแนว (n = 26)	26	72.22
ให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัวในกรณีพบเด็กมีปัญหา	14	53.85
จัดประชุมเพื่อแนะแนวการศึกษาต่อ โดยวิทยากรภายนอก	11	42.31
มอบหมายให้ครูทำการแนะแนวเป็นการส่วนตัวในเรื่องต่าง ๆ	6	23.08
จัดห้องแนะแนว มีครูแนะแนวประจำ	5	19.23
แนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อโดยครูในโรงเรียน	5	19.23
การบริการนักเรียนขาดแคลน		
จัดหาเครื่องเขียน แบบเรียนให้	35	97.22
จัดหาเสื้อผ้า เครื่องแบบนักเรียนให้	35	97.22
จัดหาเครื่องกันหนาวให้	26	72.22

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ให้บริการอาหารกลางวัน	24	66.67
ส่งเสริมให้มีรายได้อื่น	4	11.11
การจัดหาทุนการศึกษา		
ไม่มีการจัดหาทุนและไม่เคยได้รับทุน	6	16.67
มีการจัดหาทุน (n = 30)	30	83.33
รับบริจาคทุนการศึกษาจากผู้มีจิตศรัทธา	30	100.00
จัดตั้งกองทุนสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน	1	3.33
กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดขึ้นในโรงเรียน		
กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย		
ไม่มีการจัด	2	5.56
มีการจัด (n = 34)	34	94.44
แบ่งกลุ่มนักเรียนแล้วมอบหมายงานให้ทำ มีหัวหน้าควบคุม และดูแลกันเองโดยครูคอยควบคุมอยู่ห่าง ๆ	29	85.29
นำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน	27	79.41
จัดตั้งสภานักเรียนหรือคณะกรรมการนักเรียนในโรงเรียน	23	67.65
เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ	20	58.82
จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย	15	44.12
จัดตั้งคณะกรรมการในห้องเรียน	7	20.59
กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน		
ปลูกฝังการรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน	34	94.44
ปลูกฝังการเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง เมื่อเข้ารับบริการ ต่าง ๆ	31	86.11

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปลูกฝังความเป็นระเบียบในการเดินถนน การเข้าแถวใน ขณะเดินกลับบ้าน	29	80.56
เน้นความมีระเบียบในการแต่งกาย การรักษาความสะอาด ร่างกาย และเสื้อผ้า	24	66.67
เน้นการปฏิบัติตามกฎและระเบียบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด	23	63.89
กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน		
ไม่มี	16	44.44
มี (n = 20)	20	55.56
จัดสหกรณ์ร้านค้าโดยให้นักเรียนดำเนินงานและควบคุม		
ดูแล	17	85.00
จัดสหกรณ์ร้านค้า โดยครูเป็นผู้ดำเนินการ	2	10.00
จัดในรูปการสาธิต	1	5.00
การจัดทัศนศึกษา		
ไม่มี	26	72.22
มี (n = 10)	10	27.78
พานักเรียนทัศนศึกษาในชุมชน	7	70.00
พานักเรียนทัศนศึกษาภายในอำเภอและสถานที่ใกล้เคียง	5	50.00
กิจกรรมกีฬา		
ส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬาทุกวันโดยจัดหาอุปกรณ์ไว้ให้	31	86.11
ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับอำเภอ	24	66.67
จัดแข่งขันกีฬาภายในกลุ่มโรงเรียน	21	58.33
จัดแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	17	47.22
ส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันกีฬาระดับจังหวัด	3	8.33

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน		
ไม่มีการจัด	3	8.33
มี (n = 33)	33	91.67
จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรม	26	78.79
อบรมจริยธรรมนักเรียนทุกสัปดาห์	26	78.79
นิมนต์พระมาแสดงปาฐกถาธรรมแก่นักเรียนบางโอกาส	13	39.39
อบรมหน้าเสาธงทุกวัน	1	3.03
จัดให้มีการนั่งสมาธิทุกวัน	1	3.03
พาเด็กไปวัดและโบสถ์ในวันศุกร์	1	3.03
สอนให้รู้จักวัฒนธรรมประเพณีไทยตามโอกาส	1	3.03
กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน		
ไม่มีการจัด	1	2.78
มี (n = 35)	35	97.22
ปลูกฝังให้นักเรียนรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน	35	100.00
ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดและรักษาสาธารณสมบัติ	28	80.00
พานักเรียนเข้าร่วมพัฒนาชุมชนและวัด	25	71.43

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า		
ไม่มี	18	50.00
มี (n = 18)	18	50.00
จัดทำทะเบียนผู้สำเร็จการศึกษา	9	50.00
ติดต่อกับผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อทราบความเคลื่อนไหว	6	33.33
จัดให้มีการสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำชุมชน	2	11.11
ศิษย์เก่าจัดตั้งกลุ่มเยาวชนชกนเองและให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนตามโอกาส	1	5.56

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า

1. กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ในด้านการจัดทำเขตบริการ พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำเขตบริการมากกว่า 1 รูปแบบ โดยมีการรวบรวมสถิตินักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ล่วงหน้ามากที่สุด คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และรองลงมาเป็นการจัดทำแผนที่เขตบริการ 28 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.78 การจัดทำสำมะโนนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดทำสำมะโนนักเรียน คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 ไม่มีการจัดทำ 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ในจำนวนที่มีการจัดทำสำมะโนนักเรียนพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำมากกว่า 1 ลักษณะ โดยมีการรวบรวมจำนวนนักเรียนตามระดับชั้นต่าง ๆ มากที่สุด คือ 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.65 และรองลงมาเป็นการสำรวจเด็กกลุ่มอายุ 1-15 ปี ในเขตบริการ 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.82 ส่วนการดำเนินการเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าเรียน พบว่า โรงเรียนได้ประกาศการแจ้งเด็กเข้าเรียนตามขั้นตอนของระเบียบมากที่สุด คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาเป็นการชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้อง 17 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.22 ในด้าน

การปฐมนิเทศผู้ปกครอง พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีการปฐมนิเทศ และมีโรงเรียนเพียง 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ที่ไม่มีการปฐมนิเทศหรือประชุมผู้ปกครอง ในจำนวนโรงเรียนที่มีการปฐมนิเทศ พบว่า เป็นการประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียน ก่อนเปิดภาคเรียนบางภาคเรียน มากที่สุด คือ 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และรองลงมาเป็นการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองทุกปี จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ส่วนการแก้ปัญหา นักเรียนขาดเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 มีการแก้ปัญหา นักเรียนขาดเรียน และมีเพียง 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.78 เท่านั้นที่ไม่มีการแก้ปัญหา ในจำนวนโรงเรียนที่มีการแก้ปัญหานักเรียนขาดเรียน พบว่า ใช้วิธีให้ครูหรือผู้บริหารโรงเรียนออกติดตามนักเรียนมากที่สุด คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และรองลงมาเป็นการศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียนที่ขาดเรียนก่อนออกติดตาม จำนวน 28 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.00

2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน พบว่า ด้านการบริการสุขภาพ เป็นการ จัดให้มีบัตรสุขภาพ มีจำนวนมากที่สุด คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 รองลงมาเป็นการ จัดหน้าสะอาดไว้ให้ดื่ม จำนวน 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 ด้านการจัดอาหารกลางวัน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 มีการจัดโครงการอาหารกลางวัน และมีเพียง 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.78 เท่านั้นที่ไม่ได้จัด ในจำนวนโรงเรียนที่จัดโครงการอาหาร กลางวัน พบว่า เป็นการให้นักเรียนห่อข้าวเปล่ามาและนำผลผลิตทางการเกษตรของโรงเรียนมา ทำอาหารให้รับประทานสัปดาห์ละ 1-3 วัน มากที่สุด คือ 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 31.43 รองลงมาเป็นการจัดอาหารนักเรียนรับประทานแบบให้เปล่าสัปดาห์ละ 2-3 วัน จำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ด้านการบริการแนะแนว พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 26 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.22 มีการให้บริการแนะแนว และมีเพียง 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.78 ที่ไม่มีการให้บริการแนะแนว ในจำนวนโรงเรียนที่มีการให้บริการแนะแนว พบว่า เป็นการให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัวในกรณีพบเด็กมีปัญหา มากที่สุด คือ 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และรองลงมาเป็นการจัดประชุมเพื่อแนะแนวการศึกษาต่อโดยวิทยากรภายนอก 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.31 ส่วนการบริการนักเรียนขาดแคลน พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดหาเครื่องเขียน แบบเรียน และจัดหาเสื้อผ้าเครื่องแบบนักเรียนให้ มีจำนวนมากที่สุดเท่ากัน คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 และรองลงมาโรงเรียนจัดหาเครื่องกันหนาวให้ 26 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.22 และการจัดหาทุนการศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีการจัดหาและรับบริจาคทุนการศึกษา มีโรงเรียนที่ไม่มีการจัดหาทุนและไม่เคยได้รับทุนการศึกษา

เพียง 6 โรง คิดเป็นร้อยละ 16.67 ในจำนวนโรงเรียนที่มีการจัดหาทุน พบว่า เป็นการรับบริจาคทุนการศึกษาจากผู้มีจิตศรัทธาทกโรง และมีเพียง 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 3.33 ที่มีการจัดตั้งกองทุนสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนด้วย

3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 34 โรง คิดเป็นร้อยละ 94.44 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย และอีก 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 5.56 ไม่มีการจัด ในจำนวนโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย พบว่า มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนแล้วมอบหมายงานให้ทำมีหัวหน้าควบคุมและดูแลกันเอง โดยครูคอยควบคุมอยู่ห่าง ๆ มากที่สุด คือ 29 โรง คิดเป็นร้อยละ 85.29 รองลงมาเป็นการนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน 27 โรง คิดเป็นร้อยละ 79.41 กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า เป็นการปลูกฝังการรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน มากที่สุด คือ 34 โรง คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมา เป็นการปลูกฝังการเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง เมื่อเข้ารับบริการต่าง ๆ 31 โรง คิดเป็นร้อยละ 86.11 สำหรับการจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ คือ 20 โรง คิดเป็นร้อยละ 55.56 มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน และ 16 โรง คิดเป็นร้อยละ 44.44 ไม่มีการจัด ในกลุ่มที่มีการจัดนั้นเป็นการจัดสหกรณ์ร้านค้าโดยให้นักเรียนดำเนินงานและครูควบคุมดูแล มากที่สุด คือ 17 โรง คิดเป็นร้อยละ 85.00 รองลงมา เป็นการจัดสหกรณ์ร้านค้าโดยครูเป็นผู้ดำเนินการ จำนวน 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 10.00 การจัดทัศนศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 26 โรง คิดเป็นร้อยละ 72.22 ไม่มีการจัดทัศนศึกษา และ 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 27.78 มีการจัดโดยส่วนใหญ่เป็นการพานักเรียนทัศนศึกษาภายในชุมชน 7 โรง คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นการพานักเรียนทัศนศึกษาภายในอำเภอและสถานที่ใกล้เคียง กิจกรรมกีฬา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬาทุกวันโดยการจัดหาอุปกรณ์ไว้ให้ มากที่สุด คือ 31 โรง คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมาเป็นการส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันกีฬาระดับอำเภอ จำนวน 24 โรง คิดเป็นร้อยละ 66.67 กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 33 โรง คิดเป็นร้อยละ 91.67 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน และอีก 3 โรง คิดเป็นร้อยละ 8.33 ไม่มีการจัด ในกลุ่มที่มีการจัดพบว่า เป็นการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรม และเป็นการอบรมจริยธรรมนักเรียนทุกสัปดาห์ มากที่สุดเท่ากัน คือ 26 โรง คิดเป็นร้อยละ 78.79 และรองลงมาเป็นการนิมนต์พระมาแสดงปาฐกถาธรรมแก่นักเรียนบางโอกาส 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 39.39 และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อเรียนและชุมชน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่

คือ 35 โรง คิดเป็นร้อยละ 97.22 มีการจัด และอีก 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78 ไม่มีการจัด ในกลุ่มที่มีการจัดพบว่า ทุกโรงมีการปลูกฝังให้นักเรียนรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียน รองลงมาเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนรักษาความสะอาดและรักษาสาธารณสมบัติ 28 โรง คิดเป็นร้อยละ 80.00

4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า พบว่า ครึ่งหนึ่งของ โรงเรียนไม่มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า และอีกครึ่งหนึ่งมีการจัด โดยการทำทะเบียนผู้สำเร็จการศึกษา มากที่สุด คือ 9 โรง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และรองลงมาเป็นการติดต่อกับผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อทราบความเคลื่อนไหว 6 โรง คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
การจัดสร้างอาคารสถานที่		
การวางแผนจัดสร้างอาคาร		
วางแผนไว้ล่วงหน้าระยะยาว	27	75.00
วางแผนเมื่อได้รับงบประมาณ	8	22.22
ไม่มีการของบประมาณการก่อสร้างจึงไม่มีการวางแผน	1	2.78
แหล่งของงบประมาณการก่อสร้างที่ได้ดำเนินการไปแล้ว		
งบประมาณส่วนกลาง	34	94.44
การบริจาคของผู้มีจิตศรัทธา	12	33.33
คณะกรรมการร่วมกับประชาชนดำเนินการจัดหาวัสดุและแรงงานในท้องถิ่น	11	30.56
ได้รับการจัดสรรสิ่งกะลี่ยจาก สปจ. และใช้แรงงานในท้องถิ่น	2	5.56

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
การใช้อาคารสถานที่		
การให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชน		
ให้ใช้ได้บางโอกาสหรือตามที่ขอใช้ไว้ล่วงหน้า	20	55.56
ให้ใช้ได้ตลอดเวลา	9	25.00
ชุมชนไม่เคยขอใช้สถานที่	5	13.89
ขึ้นอยู่กับความต้องการของชุมชน	2	5.56
การบำรุงรักษาอาคารสถานที่		
ไม่มี	1	2.78
มี (n = 35)	35	97.22
ให้มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ	34	97.14
ปลูกไม้ดอกไม้ประดับตกแต่งให้สวยงามเป็นระเบียบ	31	88.57
ดูแลให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา	24	68.57
ขอจัดตั้งงบประมาณซ่อมแซมเมื่อมีอาคารชำรุด	14	40.00
ขอบริจาคเงินเพื่อใช้ในการปรับปรุงซ่อมแซม	4	11.43
ให้หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่เป็นผู้คอยดูแลรักษา	1	2.86
การควบคุมดูแลอาคารสถานที่		
ไม่มีการควบคุมดูแลอาคารสถานที่	2	5.56
มี (n = 34)	34	94.44
ให้มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่เป็นประจำ	25	73.53
ให้มีการติดตามผลการใช้ การบำรุงรักษา และการตกแต่งอาคารสถานที่	16	47.06

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ดูแลให้การปฏิบัติเกี่ยวกับอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ	15	44.12
จัดทำบันทึกการขอใช้อาคารสถานที่	15	44.12
ให้มีการรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่ อย่างสม่ำเสมอ	8	23.53
ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเป็นผู้ดูแลให้	1	2.94
การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่		
ไม่มี	22	61.11
มี (n = 14)	14	38.89
มอบหมายให้ครูเป็นผู้ประเมินทุกครั้งที่มีผู้มาขอใช้สถานที่	6	42.86
กำหนดให้มีแบบรายงานผลการใช้อาคารสถานที่แล้วมอบหมาย ให้ครูประเมินผลเป็นระยะ	4	28.57
ผู้บริหารประเมินทุกเดือน	2	14.29
ผู้บริหารประเมินเป็นครั้งคราวตามความสะดวก	1	7.14

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า

1. การจัดสร้างอาคารสถานที่ ในด้านการวางแผนจัดสร้างอาคาร โรงเรียนได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าระยะยาว มากที่สุด คือ 27 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาเป็นการวางแผนเมื่อทราบว่าจะได้รับงบประมาณ จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ส่วนแหล่งที่มาของงบประมาณการก่อสร้างที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น พบว่า มาจากงบประมาณส่วนกลางมากที่สุด คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 รองลงมา 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มา

จากการบริจาคของผู้มีจิตศรัทธา

2. การใช้อาคารสถานที่ เกี่ยวกับการให้บริการอาคารสถานที่แก่ชุมชน พบว่า โรงเรียนได้ให้ชุมชนมาใช้ได้ในบางโอกาสหรือตามที่ขอใช้ไว้ล่วงหน้า มากที่สุด คือ 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และรองลงมา ให้มาใช้ได้ตลอดเวลา 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.00

3. การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 มีการดำเนินการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และอีก 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ไม่มีการดำเนินการบำรุงรักษา ในจำนวนโรงเรียนที่มีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่า ดำเนินการโดยให้มีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ มากที่สุด คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.14 และรองลงมา ให้มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับตกแต่งให้สวยงามเป็นระเบียบ จำนวน 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.57

4. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 มีการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และมีเพียง 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่านั้นที่ไม่มีการควบคุมดูแล ในจำนวนโรงเรียนที่มีการควบคุมดูแล พบว่า ให้มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่เป็นประจำ มากที่สุด คือ 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.53 รองลงมา ให้มีการติดตามผลการใช้ การบำรุงรักษา และการตกแต่งอาคารสถานที่ จำนวน 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.06

5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.11 ไม่มีการประเมินผล และอีก 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 มีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ โดยการมอบหมายให้ครูเป็นผู้ประเมินทุกครั้งที่ผู้มาขอใช้สถานที่ มากที่สุด คือ 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.86 และรองลงมา เป็นการกำหนดให้มีแบบรายงานผลการใช้อาคารสถานที่แล้วประเมินผลเป็นระยะ จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.57

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
การประชาสัมพันธ์โรงเรียน		
การเผยแพร่ข่าวสาร		
ผู้บริหารและคณะกรรมการออกพบปะเยี่ยมเยียนสนทนากับผู้ปกครองและหน่วยงานอื่นในบางโอกาส	31	86.11
ประชุมผู้ปกครอง	29	80.56
ให้นักเรียนเป็นผู้นำข่าวสารไปเผยแพร่ให้ผู้ปกครองทราบ	28	77.78
กระจายเสียงตามสาย	15	41.67
จัดทำจุลสาร/วารสารเผยแพร่	4	11.11
ทำหนังสือแจ้งข่าว	4	11.11
แหล่งที่โรงเรียนเผยแพร่ข่าวสาร		
ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น	36	100.00
หน่วยงานตามสายการบังคับบัญชา	30	83.33
หน่วยงานต่าง ๆ ของทางราชการ	18	50.00
หน่วยงานของเอกชนที่อยู่ใกล้เคียง	12	33.33
วัดใกล้เคียง	1	2.78
การให้บริการแก่ชุมชนและการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน		
นำนักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนบางโอกาส	33	91.67
ผู้บริหารหรือครูเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับ		
การจัดกิจกรรมของชุมชน	25	69.44
ผู้บริหาร/ครู ร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมของชุมชน	22	61.11
ผู้บริหาร/ครู ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน	21	58.33

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ส่งตัวแทนครูเข้าร่วมรับผิดชอบกิจกรรมของชุมชน	16	44.44
ผู้บริหาร/ครูร่วมกันเป็นวิทยากรในการอบรมชาวบ้านตามโครงการต่าง ๆ	10	27.78
ผู้บริหาร/ครู เป็นกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	6	16.67
ผู้บริหาร/ครู เป็นเลขาธิการตำบล/ที่ปรึกษาสภาตำบล/คปต.	4	11.11
ครูเข้าร่วมประชุมชาวบ้าน	2	5.56
ครูรับรองการทำหลักฐานของประชาชนในท้องถิ่น	2	5.56
การสร้างความสัมพันธ์และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน		
การดำเนินการในการสร้างความสัมพันธ์หรือเชิญชวนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน		
ไม่มี	2	5.56
มี (n = 34)	34	94.44
โรงเรียนเชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น		
หาแนวทาง และวางแผนจัดกิจกรรม	24	70.59
ทางโรงเรียนให้ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นเสมอ	24	70.59
โรงเรียนส่งหนังสือขอความร่วมมือ	21	61.76
โรงเรียนเชิญเข้าร่วมประชุมชี้แจงก่อนจัดกิจกรรม	20	58.82
โรงเรียนเชิญบุคลากรในท้องถิ่น/หน่วยงานอื่นที่มีความรู้		
ความสามารถมาเป็นวิทยากร	10	29.41
ผู้บริหาร/ครู สร้างความเชื่อถือนศรัทธาให้เกิดขึ้น	1	2.94
หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน		
ชุมชน	35	97.22

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
หน่วยมาลาเรีย	34	94.44
สาธารณสุขชุมชน	32	88.89
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	31	86.11
อำเภอ	21	58.33
โรงพยาบาล	19	52.78
เกษตรตำบล/เกษตรอำเภอ	16	44.44
พัฒนาชุมชน	15	41.67
ตำรวจภูธร	15	41.67
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน	15	41.67
กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน	14	38.89
ไปรษณีย์	13	36.11
หน่วยงานของกรมป่าไม้	12	33.33
หน่วยงานของกรมทางหลวง	8	22.22
กองอำนวยการโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่อำเภอพบพระ (กอ.พพ.)	5	13.89
ชุดปฏิบัติการป้องกันตนเองตามแนวชายแดน	3	8.33
บริษัท ผาแดงอินดัสตรี จำกัด	3	8.33
ชุดปฏิบัติการพิเศษ	2	5.56
ชุดเฝ้าตรวจชายแดน	2	5.56
ชุดคุ้มครองที่ 34 (ชค.34)	2	5.56
หน่วยงานของกรมทหารพราน	2	5.56
กรมวิชาการเกษตร	1	2.78
ศูนย์ส่งเสริมไร่ข้าวเขา	1	2.78

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
กรมการค้าภายใน	1	2.78
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.)	1	2.78
กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน	1	2.78
กรป.กลาง	1	2.78
กรมประชาสัมพันธ์	1	2.78
วัด	1	2.78
การได้รับความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานอื่น		
ได้รับความร่วมมือดีทุกครั้ง	27	75.00
ได้รับความร่วมมือเป็นบางครั้ง	9	25.00

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า ในด้านการเผยแพร่ข่าวสาร โรงเรียนได้ใช้วิธีให้ผู้บริหารและคณะครูออกพบปะเยี่ยมเยียนสนทนากับผู้ปกครองและหน่วยงานอื่นในบางโอกาสมากที่สุด คือ 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.11 รองลงมา ใช้วิธีประชุมผู้ปกครอง 29 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.56 ส่วนแหล่งที่โรงเรียนเผยแพร่ข่าวสาร พบว่า ทุกโรงเรียนมีการเผยแพร่ข่าวสารไปยังผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น และรองลงมาเป็นการเผยแพร่ไปยังหน่วยงานตามสายการบังคับบัญชา จำนวน 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33

2. การให้บริการแก่ชุมชนและการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่า โรงเรียนได้นำนักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนในบางโอกาสมากที่สุด คือ 33 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.67 และรองลงมา คือ 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.44 โรงเรียนจะเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของชุมชน

3. การสร้างความสัมพันธ์และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 มีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์และการเชิญชวนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และมีเพียง 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่านั้นที่ไม่มีการดำเนินการ ในจำนวนโรงเรียนที่มีการดำเนินการ พบว่าเป็นการดำเนินการโดยเชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น หาแนวทาง และวางแผนการจัดกิจกรรม และให้ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นเสมอ มากที่สุดเท่ากัน คือ 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.59 รองลงมาคือ 21 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.76 เป็นการส่งหนังสือขอความร่วมมือ สำหรับหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน พบว่า ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนมากที่สุด คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 รองลงมา คือ หน่วยงานราชการ จำนวน 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 ส่วนการได้รับความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานอื่นนั้นพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ 27 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ได้รับความร่วมมือดีทุกครั้ง และอีก 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ได้รับความร่วมมือเป็นบางครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2.3 ปัญหาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขาจากการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา จะแยก วิเคราะห์ตามงานบริหาร 6 ด้าน คือ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ปัญหาการบริหารงานบุคลากร ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ และปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผล การวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 25-36

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามปัญหาการบริหารงานวิชาการ

ลักษณะปัญหา	จำนวน	ร้อยละ (N=36)
ปัญหาด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้		
หลักสูตรไม่เหมาะสม	17	47.22
ขาดแบบเรียนและคู่มือครู	5	13.89
ปัญหาด้านการเรียนการสอน		
เด็กพูดและอ่านภาษาไทยไม่ชัดทำให้ครูและเด็กเข้าใจความหมาย ไม่ตรงกัน	25	69.44
ไม่สามารถสอนได้ครบตามหลักสูตร	7	19.44
ครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรมการสอน	5	13.89
ครูไม่ครบชั้น	5	13.89
เด็กขาดความพร้อม	2	5.56
ครูสอนได้ไม่เต็มที่	1	2.78
ปัญหาด้านงานสื่อการเรียนการสอน		
ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน	7	19.44
ไม่มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ผลิตสื่อ	2	5.56

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปัญหาด้านงานวัดผลและประเมินผล		
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	13	36.11
การวัดผลไม่เหมาะสมกับนักเรียนชาวเขา	2	5.56
ปัญหาด้านงานนิเทศการศึกษา		
การนิเทศไม่เป็นระบบ	1	2.78
ปัญหาด้านงานวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน		
ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้เต็มที่	1	2.78
ปัญหาด้านงานส่งเสริมการสอน		
นักเรียนมีน้อยไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบ	1	2.78
ปัญหาด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ		
ครูไม่เข้าใจหลักสูตรและขาดความชำนาญด้านวิชาการ	4	11.11

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ครอบคลุมงาน 8 ใน 9 กลุ่ม สำหรับปัญหาที่มีความถี่สูงสุดและรองลงมาในแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. ปัญหาด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 2 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาหลักสูตรไม่เหมาะสม ระบุไว้ 17 โรง คิดเป็นร้อยละ 47.22 และปัญหาขาดแบบเรียนและคู่มือครู ระบุไว้ 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 13.89
2. ปัญหาด้านงานการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 25 โรง คิดเป็นร้อยละ 69.44 คือ ปัญหาเด็กพูดและอ่านภาษาไทยไม่ชัดทำให้ครูและเด็กเข้าใจความหมายไม่ตรงกัน รองลงมา 7 โรง คิดเป็นร้อยละ 19.44 ระบุว่าปัญหาไม่สามารถสอนได้ครบตามหลักสูตร
3. ปัญหาด้านงานสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 2 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ระบุไว้ 7 โรง คิดเป็นร้อยละ 19.44 และปัญหาไม่มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ผลิตสื่อ ระบุไว้ 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 5.56
4. ปัญหาด้านงานวัดผลและประเมินผล พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 2 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาผลสัมฤทธิ์ต่ำ ซึ่งระบุไว้ 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 36.11 ปัญหาการวัดผลไม่เหมาะสมกับนักเรียนชาวเขา 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 5.56
5. ปัญหาด้านงานนิเทศการศึกษา มีปัญหาที่ระบุไว้เพียง 1 ปัญหา คือ การนิเทศไม่เป็นระบบ จำนวน 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78
6. ปัญหาด้านงานวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน มีปัญหาที่ระบุไว้เพียง 1 ปัญหา คือ ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้เต็มที่ จำนวน 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78
7. ปัญหาด้านงานส่งเสริมการสอน พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้เพียง 1 ปัญหา คือ นักเรียนมีน้อยไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบ จำนวน 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78
8. ปัญหาด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้เพียง 1 ปัญหา คือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตรและขาดความชำนาญด้านวิชาการ จำนวน 4 โรง คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานบุคลากร

ลักษณะปัญหา	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
การกำหนดความต้องการบุคลากร		
ขาดอัตรากำลังครู	18	50.00
ขาดครูในวิชาเอกที่ต้องการ	2	5.56
การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน		
ไม่สามารถมอบหมายงานได้เหมาะกับบุคลากร	4	11.11
การพัฒนาและข้าราชการบุคลากร		
ครูขาดกำลังใจ	5	13.89
ขาดสวัสดิการในเรื่องที่พักอาศัย	4	11.11
ครูชอย้ายมาก	4	11.11
ครูมีความขัดแย้งกันและก่อปัญหาระหว่างผู้ร่วมงาน	4	11.11
ครูขาดประสบการณ์	3	8.33
บุคลากรไร้สมรรถภาพและขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	2	5.56
ครูไม่ยอมรับผู้บริหาร	2	5.56
ครูมีปัญหาสุขภาพ	1	2.78
การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร		
การพิจารณาความดีความชอบขาดความยุติธรรม	2	5.56
ครูไม่อุทิศเวลาให้กับทางราชการ	1	2.78

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคลากรที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ครอบคลุมงาน 4 ใน 5 กลุ่ม สำหรับปัญหาที่มีความถี่สูงสุดและรองลงมาในแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. การกำหนดความต้องการบุคลากร พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 2 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการขาดอัตรากำลังครู ระบุไว้ 18 โรง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 5.56 ระบุว่าปัญหาขาดครูในวิชาเอกที่ต้องการ

2. การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มีเพียง 1 ปัญหา คือ ปัญหาไม่สามารถมอบหมายงานได้เหมาะสมกับบุคลากร จำนวน 4 โรง คิดเป็นร้อยละ 11.11

3. การพัฒนาและดำรงรักษาศูนย์กลาง พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 8 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 13.89 คือปัญหาครูขาดกำลังใจ รองลงมา 3 ปัญหา มีความถี่เท่ากันคือ 4 โรง คิดเป็นร้อยละ 11.11 ได้แก่ ปัญหาขาดสวัสดิการในเรื่องที่พักอาศัย ปัญหาครูช้อย่ายมาก และปัญหาครูมีความขัดแย้งกันและก่อปัญหาระหว่างผู้ร่วมงาน

4. การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 2 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการพิจารณาความดีความชอบขาดความยุติธรรม ระบุไว้ 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 5.56 และปัญหาครูไม่อุทิศเวลาให้กับทางราชการ ระบุไว้ 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน

ลักษณะปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
	(N=36)	
ปัญหางานธุรการ		
การปฏิบัติงานธุรการล่าช้า ผิดพลาด	11	30.56
เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ	6	16.67
การรายงานข้อมูลช้า	1	2.78

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปัญหาทางการเงิน		
การคมนาคมลำบากและไม่มีความปลอดภัยในการเดินทางไปรับเงินเดือน	6	16.67
เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ	6	16.67
ขาดงบประมาณในการดำเนินงานต่าง ๆ	3	8.33
การปฏิบัติงานการเงินไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว มีความผิดพลาดซ้ำ	2	5.56
การคั่งงบประมาณสิ่งก่อสร้างเนื่องจากผู้รับเหมาทั้งงาน	1	2.78
ปัญหาทางวัสดุ		
เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ	6	16.67
ขาดวัสดุ-ครุภัณฑ์	5	13.89
ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อวัสดุตามระเบียบได้อย่างเคร่งครัด	4	11.11
จัดหาวัสดุมาใช้ในกิจการของโรงเรียนไม่ทันเวลา	1	2.78
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวัสดุหลักสูตรใหม่ยุ่งยาก	1	2.78

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ครอบคลุมงานทั้ง 3 กลุ่ม สำหรับปัญหาที่มีความถี่สูงสุด และรองลงมา ในแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. ปัญหางานธุรการ พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 11 โรง คิดเป็นร้อยละ 30.56 คือ ปัญหาการปฏิบัติงานธุรการล่าช้า ผิดพลาด และรองลงมา 6 โรง คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระบุว่าปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ

2. ปัญหาทางการเงิน พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 มี 2 ปัญหา คือ ปัญหาการคมนาคมลำบากและไม่มีความปลอดภัยในการเดินทางไปรับเงินเดือน และปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ รองลงมา 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ระบุว่าปัญหาขาดงบประมาณในการดำเนินงานต่าง ๆ

3. ปัญหาทางพัสดุ พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 คือปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ และรองลงมา 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.89 ระบุว่าปัญหาขาดวัสดุ ครุภัณฑ์

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน

ลักษณะปัญหา	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา		
พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน		
เด็กขาดเรียนบ่อย	20	55.56
เด็กขาดหลักฐานและหลักฐานทะเบียนบ้านกับทะเบียนนักเรียน ไม่ตรงกัน	6	16.67
เกณฑ์เด็กได้ไม่ครบ 100%	4	11.11
ออกหลักฐานให้เด็กไม่ได้	2	5.56
ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการศึกษา	2	5.56
เด็กมีจำนวนลดลง และไม่มีเด็กเข้าเรียน	2	5.56
ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน		
เด็กสุขภาพไม่ดีและขาดการรักษาสุขภาพ	8	22.22
ขาดความคล่องตัวในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน	3	8.33
เด็กมีภาวะโภชนาการต่ำและขาดสารอาหาร	2	5.56

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปัญหากิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน		
การจัดกิจกรรมไม่บรรลุเป้าหมาย	7	19.44
ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรม	4	11.11

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ครอบคลุมงาน 3 ใน 4 กลุ่ม สำหรับปัญหาที่มีความถี่สูงสุด และรองลงมา ในแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

1. ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 6 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.56 คือปัญหาเด็กขาดเรียนบ่อย รองลงมา 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระบุว่า มีปัญหาเด็กขาดหลักฐานและหลักฐานทะเบียนบ้านกับทะเบียนนักเรียนไม่ตรงกัน

2. ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 3 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22 คือ ปัญหาเด็กสุขภาพไม่ดี และขาดการรักษาสุขภาพ รองลงมา 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ระบุว่า มีปัญหาขาดความคล่องตัวในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน

3. ปัญหากิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 2 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการจัดกิจกรรมไม่บรรลุเป้าหมาย ระบุไว้ 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.44 ปัญหาขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมระบุไว้ 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่

ลักษณะปัญหา	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปัญหาการจัดสร้างอาคารสถานที่		
ขาดแคลนอาคารเรียน	19	52.78
ขาดแคลนบ้านพักครู	13	36.11
ขาดแคลนห้องสำหรับจัดกิจกรรม	5	13.89
ขาดแคลนสนามกีฬา	4	11.11
ขาดสถานที่สำหรับเก็บสื่อและวัสดุอุปกรณ์	4	11.11
ขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ และที่เก็บน้ำ	3	8.33
ขาดแคลนสถานที่สร้างอาคารถาวร	3	8.33
ขาดรั้วที่แข็งแรง	2	5.56
ก่อสร้างอาคารไม่ได้	2	5.56
ขาดแคลนอาคารประกอบ	2	5.56
ขาดแคลนส้วม	1	2.78
ปัญหาการใช้อาคารสถานที่		
บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด	1	2.78
ปัญหาการบำรุงรักษาอาคารสถานที่		
การตกแต่งสถานที่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร	4	11.11
การซ่อมแซมอาคารสถานที่ทำได้ไม่ดี	3	8.33
อาคารเรียนชำรุด	2	5.56

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ ครอบคลุมงาน 3 ใน 5 กลุ่ม สำหรับปัญหาที่มีความถี่สูงสุดและรองลงมาในแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. ปัญหาการจัดสร้างอาคารสถานที่ พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 11 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 19 โรง คิดเป็นร้อยละ 52.78 คือปัญหาการขาดแคลนอาคารเรียน รองลงมา 13 โรง คิดเป็นร้อยละ 36.11 ระบุว่าปัญหาการขาดแคลนบ้านพักครู
2. ปัญหาการใช้อาคารสถานที่ พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้ 1 ปัญหา คือ บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด จำนวน 1 โรง คิดเป็นร้อยละ 2.78
3. ปัญหาการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ พบว่ามีปัญหาที่ระบุไว้ 3 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 4 โรง คิดเป็นร้อยละ 11.11 คือปัญหาการตกแต่งสถานที่ที่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร รองลงมา 3 โรง คิดเป็นร้อยละ 8.33 ระบุว่าปัญหาการซ่อมแซมอาคารสถานที่ทำไม่ได้

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ลักษณะปัญหา	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน		
การสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปด้วยความยากลำบาก	15	41.67
ผู้ปกครองไม่สนใจให้เด็กเข้าเรียน	3	8.33
ชุมชนไม่เข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมตามหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก	1	2.78
ปัญหาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน		
ชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมน้อย	8	22.22
ปัญหาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น		
ขาดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น	2	5.56

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ครอบคลุมงาน 3 ใน 5 กลุ่ม สำหรับปัญหาที่มีความถี่สูงสุดและรองลงมาในแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1. ปัญหาการประชาสัมพันธ์ พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่ระบุไว้มากที่สุด 15 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.67 คือปัญหาการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปด้วยความยากลำบาก และรองลงมา 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ระบุว่าปัญหาผู้ปกครองไม่สนใจให้เด็กเข้าเรียน

2. ปัญหาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่า ปัญหาที่ระบุไว้มีเพียง 1 ปัญหา คือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมน้อย จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.22

3. ปัญหาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น พบว่า มีปัญหาที่ระบุไว้มีเพียง 1 ปัญหา คือ ขาดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ในการวิเคราะห์ลักษณะปัญหา สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และ ข้อเสนอแนะต่อไป ได้นำเฉพาะปัญหาที่มีความถี่สูงสุดมาวิเคราะห์ โดยจำแนกเป็น ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ปัญหาการบริหารงานบุคลากร ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ และปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 31-36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ลักษณะปัญหาการบริหารงานวิชาการ สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะต่อไป

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
<p>1. ปัญหาด้านงานหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้</p> <p>- หลักสูตรไม่เหมาะสม (17)</p>	<p>1. เป็นหลักสูตรสำหรับคนทั่วไป ไม่เหมาะสมสำหรับใช้สอนชาวเขาซึ่งมีความแตกต่างทั้งในด้านภาษา สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม (10)</p> <p>2. หลักสูตรมีเนื้อหาหนักและบางบทเรียนเป็นนามธรรมมากเกินไป ซึ่งผู้สอนต้องใช้เวลานการสอนมากกว่าเด็กมากอยู่แล้ว จะต้องใช้เวลามากขึ้นในการอธิบายเรื่องที่เป็นนามธรรม (7)</p>	<p>1. ปรับกิจกรรมและวิธีสอนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของเด็กโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ และเน้นทักษะก่อนแล้วเสริมวิชาอื่นแทรกเข้าไป (10)</p> <p>1. เนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหาในชั้น ป.1-ป.2 ให้มาก ส่วนคำใดหรือเรื่องใดที่ยากเกินไปจะข้ามไปก่อนเมื่อเด็กมีความพร้อมแล้วจึงจะนำมาสอนใหม่ (4)</p> <p>2. สอนเข้างาน ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ (3)</p>	<p>1. ควรปรับหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของชาวเขา โดยแจกจ่ายใบสั่ง การเรียนด้านทักษะก่อนแล้วเป็นการปูพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นสูง ๆ ต่อไป (8)</p> <p>2. ครูควรถูกศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นก่อนนำไปใช้สอน (3)</p>
<p>2. ปัญหาด้านการเรียนการสอน</p> <p>- เด็กพูดและอ่านภาษาไทยไม่ชัด ทำให้ครูและเด็กเข้าใจความ</p>	<p>1. เด็กพูดภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน และสภาพสังคมในชุมชนมีเชื้อต่อการใช้ภาษาไทย เด็กจึงมีความ</p>	<p>1. จัดกิจกรรมให้คุ้นเคยกับการใช้ภาษาไทย เช่น ภาษาอังกฤษและคำเป็นต้น นอกจากครูยังคงคอยตรวจ</p>	

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
-------------	--------	-------------------------------	-----------------

หมายเหตุตรงกัน (25)

เคยชินกับภาษาพูดของตนเองมากกว่า ประกอบกับพื้นฐานของภาษาที่มีความแตกต่างและการออกเสียง การใช้ตัวสะกดที่ต่างกันด้วย เช่น เด็กจะเปรียบเทียบตัวที่มีตัว ม สะกดไม่ได้ เด็กมักจะออกเสียงที่สะกดด้วย ม เป็นต้น (25)

2. เด็กในชั้น ป.1 และ ป.2 ู้ภาษาไทยน้อยมาก (7)

ถามให้มีการโต้ตอบด้วยภาษาไทยเป็นประจำและให้กำลังใจเด็กสม่ำเสมอ (6)

2. ให้ครูเน้นในเรื่องภาษาไทย และแก้ไขข้อบกพร่องของเด็ก (4)

3. มีมาตรการทำพัฒนาภาษาถิ่นในโรงเรียน (3)

4. กำหนดให้พูดภาษาไทยสัปดาห์ละ 1 วัน โดยไม่ใช้ภาษาถิ่นเลย (1)

1. ให้ครูที่รักภาษาถิ่นสอนชั้นต้น ๆ (3)

2. โรงเรียนไม่มีชั้นเด็กเล็ก ก ข ยายชั้นเด็กเล็กเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กนาน ๆ (2)

3. ใช้สื่อและภาพประกอบ

- การสอน (2)
4. ให้การบ้านและให้ผู้ปกครอง (1) ที่อ่านหนังสือได้ช่วยดูแล

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
3. ปัญหาด้านงานสื่อการสอน	3. ครูและนักเรียนขาดทัศนคติและภาษา ครูไม่รักภาษากัน (4)	1. ให้เด็กโต ๆ หรือผู้รู้ภาษากันช่วยแปลให้ (5)	1. ควรจัดให้มิตรชาวเขาในโรงเรียนช่วย เพื่อให้สามารถสื่อสารกับเด็กได้ง่ายขึ้น (1)
- ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน (7)	1. งบประมาณได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ (3)	2. ให้ครูศึกษากัน 3. อาจารย์ครูช่วยสอนซึ่งเป็นชาวเขาในหมู่บ้านและมีความรู้ ม. 3 ช่วยแปลให้ (1)	2. ครูควรรู้ภาษากันด้วยแต่ไม่ใช้ภาษากันพูดกับเด็กเพราะจะทำให้เด็กไม่ยอมการเรียนรู้ภาษาไทย (1)
	2. สื่อจำกัด (2)	1. ครูใช้เวลาว่างจัดทำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตสื่อใช้เอง (3)	
	3. สื่อที่มีอยู่ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าที่ควร (1)	2. ซ่อมแซมสื่อที่ชำรุด (2)	
	4. โรงเรียนตั้งไกลมีอยู่ในระหว่างทางสะสลัก (1)	3. ขอขมสื่อจากโรงเรียนหลักหรือกลุ่มโรงเรียน (2)	

4. ปัญหาด้านงานวัดผลและ

ประเมินผล

- ผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำ (13)

1. หลักสูตรไม่เหมาะสม เช่น บางเนื้อหาวิชาเป็นเรื่องไกลตัวมาก (7) 1. จัดกิจกรรมเท่าที่สามารถทำได้โดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาและกิจกรรมบางอย่างให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น (8)

2. ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้เต็มที่ (5)

3. เด็กมีทักษะภาษาไทยไม่ได้ เพราะใช้ภาษาถิ่นทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความยากลำบาก และเด็กรับรู้ได้ช้า การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก (4)

4. มีครูไม่เพียงพอและมีภาระ

1. เน้นการสอนภาษาไทยเป็นอันดับแรกโดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทย (3)

2. ให้เด็กโตช่วยในเรื่องการสื่อสาร (1)

3. ครูสร้างความคุ้นเคยกับเด็กให้มาก เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก และเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น (3)

1. ให้ครูเอาใจใส่เด็กในเวลาเรียน

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
-------------	--------	-------------------------------	-----------------

รับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สามารถเอาใจใส่เด็กได้เต็มที่ (2)

ให้เต็มที่ และสอนซ่อมเสริมให้เด็กที่มีปัญหา ส่วนงานรับผิดชอบพิเศษให้ทันอกเวลา (3)
2. ให้ครูรับผิดชอบสอนแต่ละ 2 ชั้น
เรียน (1)

5. ขาดสื่อและครูไม่สนใจใช้สื่อประกอบการสอน (2)
6. เด็กขาดเรียนบ่อยและผู้ปกครองไม่ได้ความร่วมมือ (2)

1. ให้ครูใช้เวลาว่างผลิตสื่อที่ใช้ในห้องเรียน (2)
1. ติดตามเด็กขาดเรียน (1)
2. ประชุมผู้ปกครองและขอความร่วมมือในการส่งเด็กเข้าเรียน การควบคุมดูแลการทำกาเรียน การอ่านหนังสือของเด็กอย่างสม่ำเสมอ (1)

7. ครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรมการสอน (1)

1. ผู้บริหารให้การนิเทศการสอน (1)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
5. ปัญหาด้านงานนิเทศการศึกษา	- การนิเทศไม่เป็นระบบ (1) 1. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการนิเทศ (1)	1. ผู้บริหารเชื่อมโยงห้องเรียนและบัณฑิตไว้ในสมุดนิเทศ (1)	1. ผู้บริหารควรมีความรู้ด้านการนิเทศอย่างแท้จริงและควรให้การเสนอแนะมากกว่าการจับผิด (1) 2. ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างที่ดี มีหัวใจในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรึกษา และควรมีเวลาสำหรับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ (1)
6. ปัญหาด้านงานวางแผน	1. การดำเนินการตามแผนมี	1. ปฏิบัติตัวไม่ต่อไปโดยทำเป็น	3. ควรให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่ครูเพื่อให้เกิดผลดีต่อการบริหารงานวิชาการ (1)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
แผนได้เดิมที่ (1)	ข้อจำกัดเรื่องเวลา (1)	โครงการต่อเนื่อง (1)	
7. ปัญหาดำเนินงานส่งเสริม			
การสอน			
- นักเรียนมีน้อยไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบ (1)	1. เป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนขนาดเล็กมีเด็กในวัยเรียนน้อย (1)	1. ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่ (1) 2. นำนักเรียนร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนใกล้เคียง เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ - ยุวกาชาด (1)	1. ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตร อบรมสัมมนาให้เข้า
8. ปัญหาดำเนินงานประชุมอบรม			
ทางวิชาการ			
- ครูไม่เข้าใจหลักสูตร และขาดความชำนาญด้าน	1. ครูบรรจุใหม่ยังไม่ได้รับการอบรมหรือประชุมชี้แจง (2)	1. ผู้บริหารให้ศึกษาคู่มือและคอยควบคุมกำกับ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ (2)	1. ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตร อบรมสัมมนาให้เข้า

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
วิชาการ (4)	2. ครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตร ไม่มีการเตรียมการสอน (1) 3. ครูทัศนคติสอนเฉพาะบางวิชา (1)	1. ให้ครูเตรียมการสอนก่อนเข้า การสอน (1) 1. สืบเสาะผู้ที่มีความถนัดลงสอน แทนตามความจำเป็น (1)	ใจอย่างทอ้งแท้ เพื่อให้สามารถนำ มาถ่ายทอดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (1)

จากตารางพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 17) คือ หลักสูตรที่ใช้ไม่เหมาะสมนั้น สาเหตุที่มีผู้ระบุไว้ เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ หลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรสำหรับคนทั่วไปไม่เหมาะสมสำหรับใช้สอนชาวเขา ซึ่งมีความแตกต่างทั้งในด้านภาษา สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไข โดยการปรับกิจกรรมและวิธีสอนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของเด็ก โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ และเน้นทักษะก่อนแล้วเสริมวิชาอื่นแทรกเข้าไป สาเหตุที่มีผู้ระบุรองลงมาได้แก่ หลักสูตรมีเนื้อหาหนักและบางบทเรียนเป็นนามธรรมเกินไป ผู้สอนซึ่งปกติต้องใช้เวลาในการสื่อสารกับเด็กมากอยู่แล้ว จะต้องใช้เวลามากขึ้นในการอธิบายเรื่องที่เป็นนามธรรม โรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการเน้นการสอนทักษะในชั้น ป.1-ป.2 ให้มาก ส่วนคำใดหรือเรื่องใดที่ยากเกินไปจะข้ามไปก่อนเมื่อเด็กมีความพร้อมแล้วจึงนำมาสอนใหม่ และใช้วิธีสอนช้านาน ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ส่วนข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่า ควรมีการปรับหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของชาวเขา โดยเฉพาะในชั้น ป.1-ป.2 ควรจะเน้นด้านทักษะก่อน เพื่อปูพื้นฐานการเรียนรู้ในชั้นสูงต่อไป และควรควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ และปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นก่อนนำไปใช้สอน

2. ปัญหาด้านงานการเรียนการสอน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 25) คือ เด็กพูดและอ่านภาษาไทยไม่ชัดทำให้ครูและเด็กเข้าใจความหมายไม่ตรงกัน สาเหตุที่มีผู้ระบุไว้ เรียงตามลำดับความถี่ได้แก่ เด็กพูดภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันและสภาพสังคมในชุมชนไม่เอื้อต่อการใช้ภาษาไทย เด็กจึงมีความเคยชินกับภาษาพูดของตนเองมากกว่า ประกอบกับพื้นฐานของภาษามีความแตกต่างกัน และการออกเสียง การใช้ตัวสะกดก็ต่างกันด้วย ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการจัดกิจกรรมให้เด็กคุ้นเคยกับการใช้ภาษาไทย เช่น ภาษาไทยวันละคำ เป็นต้น นอกจากนี้ครูยังคอยพูดจาชักถามให้มีการโต้ตอบด้วยภาษาไทยเป็นประจำ และให้กำลังใจเด็กสม่ำเสมอ โรงเรียนให้ครูเน้นในเรื่องภาษาไทยและแก้ไขข้อบกพร่องของเด็ก มีมาตรการห้ามพูดภาษาถิ่นในโรงเรียน และกำหนดให้พูดภาษาไทยโดยไม่พูดภาษาถิ่นเลยสัปดาห์ละ 1 วัน สาเหตุรองลงมาได้แก่ เด็กในชั้น ป.1 และ ป.2 พูดไทยได้น้อยมาก ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการให้ครูที่รู้ภาษาถิ่นสอนชั้นต้น ๆ โรงเรียนที่ไม่มีชั้นเด็กเล็กก็เปิดชั้นเด็กเล็กเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กนาน ๆ ใช้สื่อและภาพประกอบการสอน และให้กลับบ้านแล้วให้ผู้ปกครอง

ที่อ่านหนังสือได้ช่วยดูแล สาเหตุอีกประการหนึ่งได้แก่ ครูและนักเรียนพูดกันคนละภาษาและครูไม่รู้ภาษาถิ่น ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไข โดยการให้เด็กโต ๆ หรือผู้ที่รู้ภาษาถิ่นช่วยแปลให้ สำหรับการดำเนินการแก้ไขต่อไป ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ควรจัดให้มีครูชาวเขาในโรงเรียนด้วย เพื่อให้สามารถสื่อสารกับเด็กได้ง่ายขึ้น และครูควรรู้ภาษาถิ่นด้วย แต่ไม่ควรใช้ภาษาถิ่นพูดกับเด็ก เพราะจะทำให้เด็กไม่ยอมเรียนรู้ภาษาไทย

3. ปัญหาด้านงานสื่อการเรียนการสอน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 7) คือ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน สาเหตุที่มีผู้ระบุไว้ตามลำดับความถี่ ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรไม่เพียงพอ สื่อชำรุด และสื่อที่มีอยู่ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าที่ควร สำหรับการดำเนินการแก้ไข ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุการแก้ไขไว้ในภาพรวม กล่าวคือ โรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยครูใช้เวลาว่างจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตสื่อใช้เอง และดำเนินการแก้ไขโดยซ่อมแซมสื่อที่ชำรุด และขอสื่อจากโรงเรียนหลักหรือกลุ่มโรงเรียน ส่วนข้อเสนอแนะต่อไปไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

4. ปัญหาด้านงานวัดผลและประเมินผล ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 13) คือ ผลสัมฤทธิ์ต่ำ สาเหตุที่มีผู้ระบุไว้ตามความถี่ ได้แก่ หลักสูตรไม่เหมาะสม เพราะบางเนื้อหาเป็นเรื่องไกลตัวมาก ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เต็มที่ ซึ่งทั้งสองสาเหตุโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการจัดกิจกรรมเท่าที่สามารถทำได้ โดยปรับเนื้อหาและกิจกรรมบางอย่างให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น สาเหตุรองลงมา ได้แก่ เด็กมีทักษะภาษาไทยไม่ดีเพราะใช้ภาษาถิ่น ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความยากลำบาก เด็กรับรู้ได้ช้า การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยเน้นการสอนภาษาไทยเป็นอันดับแรก โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย ให้เด็กโตช่วยในเรื่องการสอน และครูสร้างความคุ้นเคยกับเด็กให้มากขึ้น เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล่าวพูดกล้าแสดงออก และเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สาเหตุประการที่สี่ ได้แก่ มีครูไม่เพียงพอและมีภาระรับผิดชอบมากทำให้ไม่สามารถเอาใจใส่เด็กได้เต็มที่ ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไข โดยให้ครูเอาใจใส่เด็กในเวลาเรียนให้เต็มที่ และสอนซ่อมเสริมให้เด็กที่มีปัญหา ส่วนงานรับผิดชอบพิเศษให้ทำนอกเวลา และให้ครูรับผิดชอบสอนคนละ 2 ชั้นเรียน สาเหตุประการที่ห้า คือ ขาดสื่อและครูไม่สนใจใช้สื่อประกอบการสอน และโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการให้ครูใช้เวลาว่าง ผลิตสื่อขึ้นใช้ในโรงเรียน สาเหตุประการที่หก ได้แก่ เด็กขาดเรียนบ่อย และผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งโรงเรียนหนึ่งดำเนินการแก้ไขโดยการติดตามเด็ก

ที่ขาดเรียน และประชุมผู้ปกครองขอความร่วมมือในการส่งเด็กเข้าเรียน การควบคุมดูแลการทำ
 การบ้าน การอ่านหนังสือของเด็กอย่างสม่ำเสมอ สาเหตุประการที่เจ็ด คือ ครูไม่ปรับปรุง
 พฤติกรรมการสอน และได้ดำเนินการแก้ไขโดยผู้บริหารให้การนิเทศการสอน ส่วนข้อเสนอแนะ
 ที่ควรดำเนินการต่อไป ไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

5. ปัญหาด้านงานนิเทศการศึกษา มีผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้เพียง 1 ปัญหา (ความถี่ = 1)
 ได้แก่ การนิเทศไม่เป็นระบบ สาเหตุมาจากการขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการนิเทศ ซึ่ง
 ได้ดำเนินการแก้ไขโดยผู้บริหารเชื่อมโยงโรงเรียนและบันทึกไว้ในสมุดนิเทศ สำหรับข้อเสนอแนะที่
 ควรดำเนินการต่อไป ได้มีผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะไว้คือ ประการที่หนึ่ง ผู้บริหารควรมีความรู้
 ด้านการนิเทศอย่างแท้จริง และการนิเทศควรเป็นการเสนอแนะมากกว่าการจับผิด ประการที่สอง
 ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างที่ดี มีน้ำใจในการให้ความช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษา และควรมีเวลา
 สำหรับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ประการที่สาม ควรมีการให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่ครูเพื่อ
 ให้เกิดผลดีต่อการบริหารงานวิชาการ

6. ปัญหาด้านงานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน มีผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้เพียง 1
 ปัญหา (ความถี่ = 1) ได้แก่ โรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้เต็มที่ สาเหตุเนื่องมาจาก
 ข้อจำกัดเรื่องเวลา ซึ่งมีการดำเนินการแก้ไขโดยการปฏิบัติซ้ำในปีต่อไป โดยทำเป็นโครงการ
 ต่อเนื่อง สำหรับข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป ไม่พบว่ามีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

7. ปัญหาด้านงานส่งเสริมการอ่าน มีผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้เพียง 1 ปัญหา (ความถี่ = 1)
 ได้แก่ มีนักเรียนน้อยไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบ สาเหตุเพราะเป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชน
 ขนาดเล็ก มีเด็กในวัยเรียนน้อย ซึ่งได้มีการดำเนินการแก้ไข 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง
 ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่ และประการที่สอง นำนักเรียนร่วมกิจกรรมกับ
 โรงเรียนใกล้เคียง เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด เป็นต้น สำหรับข้อเสนอแนะ
 ที่ควรดำเนินการต่อไป ไม่พบว่ามีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

8. ปัญหาด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ มีปัญหาที่ระบุเพียงปัญหาเดียว
 (ความถี่ = 4) ได้แก่ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร และขาดความชำนาญด้านวิชาการ สาเหตุที่ผู้ระบุ
 ตามลำดับความถี่ คือ ครูบรรจุใหม่ยังไม่ได้รับการอบรมหรือประชุมชี้แจง ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการ
 การแก้ไข โดยผู้บริหารให้ศึกษาคู่มือ และคอยควบคุมกำกับพร้อมทั้งให้คำแนะนำ และมีผู้ให้ข้อ
 เสนอแนะไว้ว่า ควรมีการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรได้รับการอบรมหลักสูตรให้เข้าใจอย่าง
 ก่องแท้ง เพื่อให้สามารถนำมาถ่ายทอดได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สาเหตุรองลงมา ได้แก่ ครูไม่ได้

ศึกษาหลักสูตร ไม่มีการเตรียมการสอน ซึ่งได้มีการดำเนินการแก้ไขโดยให้ครูเตรียมการสอน ก่อนทำการสอน และสาเหตุประการที่สาม ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ครูถนัดสอนเฉพาะบางวิชา ซึ่งก็ได้ดำเนินการแก้ไขโดยการสับเปลี่ยนผู้มีความถนัดลงสอนแทนตามความจำเป็น สำหรับข้อเสนอแนะ ที่ควรดำเนินการต่อไป ไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ลักษณะปัญหาการบริหารงานบุคลากร สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะต่อไป

ลักษณะปัญหา

สาเหตุ

การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อเสนอแนะต่อไป

1. การกำหนดความต้องการ

บุคลากร

- ขาดอัตรากำลังครู (17)
  - 1. ไม่ได้รับการจัดสรรอัตรา กำลังครูให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน (17)
  - 2. มีอัตรากำลังว่างอยู่แต่ยังไม่ได้รับการบรรจุ (4)
  - 3. ครูโรงเรียนหลักไปช่วยราชการก่อน ทำให้ไม่สามารถบรรจุ คนใหม่ได้ จึงไม่สามารถจัดครูไปสอน ในโรงเรียนสาขาได้เพียงขอ (1)

- 1. ให้รวมชั้นเรียนและครูรับผิดชอบคนมากกว่า 1 ชั้นเรียน (7)
  - 2. ขอตำรวจ-ทหาร ชำนาญ และศิษย์เก่าช่วยสอนเป็นครั้งคราว (5)
  - 3. มีผู้บ่มัก เช่น พระ และ บากหลวง จึงครุมาช่วยสอน (2)
  - 4. ทำงานเท่าที่จะทำได้โดยยึด งานสอนเป็นหลัก (1)
- 1. ควรมีการจัดสรรอัตรา กำลังครูให้ครบจำนวนห้องเรียน (7)
  - 2. ควรบรรจุครูให้ครบทันที ที่อัตรากำลังว่างลง เพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลดี (2)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
<p>2. ปัญหาการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน</p> <p>- ไม่สามารถมอบหมายงานได้เหมาะสมกับบุคลากร (4)</p>	<p>1. ครูมีความสามารถเฉพาะด้าน แต่ต้องปฏิบัติงานหลายอย่าง รวมทั้งงานตนเองไม่ถนัดด้วย (4)</p> <p>2. ครูมีความสามารถและความถนัดแตกต่างกัน (1)</p>	<p>1. ให้ครูศึกษาหาความรู้ แล้วฝึกปฏิบัติโดยผู้บริหารให้การนิเทศ แนะนำ และให้กำลังใจ (3)</p> <p>2. ให้ครูเข้ารับการอบรม (1)</p>	<p>1. ผู้บริหารควรทำความเข้าใจกับครูให้ดีในการมอบหมายงาน (1)</p>
<p>3. ปัญหาการพัฒนาค่าแรงรักษาบุคลากร</p> <p>- ครูขาดกำลังใจ (5)</p>	<p>1. ไม่มีผู้ไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจ (3)</p> <p>2. รับผิดชอบเด็กมาก ทำให้ไม่สามารถทำงานได้ทัน (1)</p> <p>3. มีครูคนเดียวในโรงเรียนสาขา ทำให้ไม่มีเพื่อนคอยปรึกษาหารือ (1)</p>	<p>1. พุดให้กำลังใจ (5)</p>	<p>1. ทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการศึกษาอำนวยการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรีควรออกตรวจเยี่ยมโรงเรียนในท้องถิ่นที่ครูคนเดียวเป็นพิเศษ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูในโรงเรียนเหล่านั้น อย่าง</p>

ลักษณะปัญหา

สาเหตุ

การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อเสนอแนะต่อไป

4. การเดินทางลำบาก (1)

5. โรงเรียนอยู่ใกล้ชายแดน มีคนอพยพเข้ามาในท้องถิ่นมาก เจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึงและมีการสู้รบของประเทศข้างเคียงบ่อย ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัว ไม่มีกำลังใจจะทำงาน (1)

1. ทหาทางป้องกันภัยเท่าที่จะทำได้(1)

น้อยเดือนและ 1 ครั้ง (3)

2. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในถิ่นที่อันตรายหรือตามแนวชายแดน ควรได้รับสวัสดิการด้านอื่น ๆ เหมือนทหารตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในแนวกันดักลักษณะเดียวกัน เช่น การลดค่าโดยสาร อายราชการที่คุ้ม และสิทธิพิเศษอื่นๆ เป็นต้น (1)

4. ปัญหาการประเมินการ

ปฏิบัติงานของบุคลากร

- การพิจารณาความดี

ความชอบ ชาติความ

ยุติธรรม (2)

1. ครูมองเห็นเองและผู้ร่วมงาน

ในลักษณะที่แตกต่างกันเมื่อตนเองไม่

ได้ 2 ปี จึงคิดว่าผู้บริหารขาดความ

ยุติธรรม (1)

1. อาศัยเวลาเป็นเครื่องตัดสินว่า

การพิจารณาของผู้บริหารตั้งอยู่บนหลัก

ความยุติธรรมแล้ว โดยตั้งเกณฑ์การ

ประเมินให้ชัดเจนและไม่มีการให้ 2

ปี แก่ผู้ใดเป็นการพิเศษ 2 ปี ติดต่อ

กัน (1)

1. การพิจารณาความดีความ

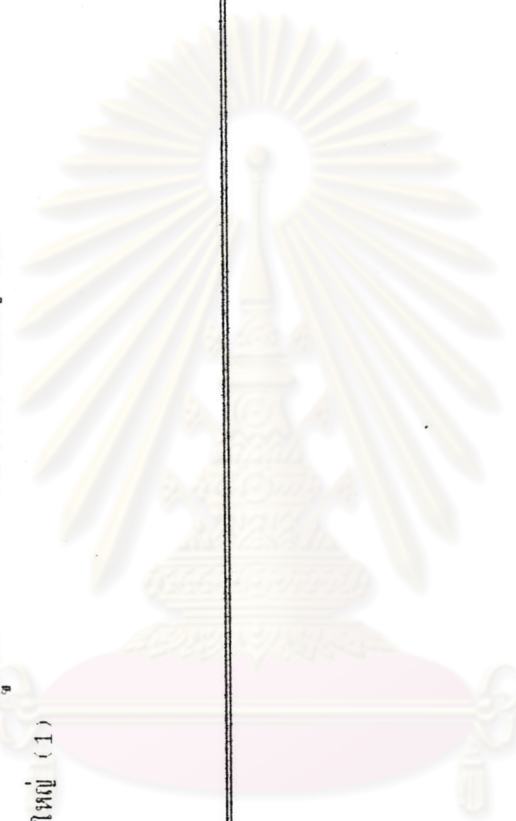
ชอบพิเศษ 2 ปี ควรให้ถือว่าส่วน

จริงเรียงเล็ก 1 คน (1)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
-------------	--------	-------------------------------	-----------------

2. โรงเรียนมีอัตราส่วนในการ ยก 2 ชั้นไม่ถึง 1 คน จึงมักถูกปิด เศษไปให้โรงเรียนใหญ่ (1)		1. ขอแบ่งอัตราส่วนที่เหลือเศษ จากโรงเรียนใหญ่ (1)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะแพทยศาสตร์พยาบาล

จากตารางพบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคลากร ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาการกำหนดความต้องการบุคลากร ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 17) คือ ขาดอัตรากำลังครูนั้น สาเหตุได้แก่ ไม่ได้มีการจัดสรรอัตรากำลังครูให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน รองลงมาได้แก่ มีอัตรากำลังว่างอยู่แต่ยังไม่ได้รับการบรรจุ และครูโรงเรียนหลักไปช่วยราชการก่อนทำให้ไม่สามารถบรรจุครูใหม่ได้ จึงไม่สามารถจัดครูไปสอนในโรงเรียนสาขาได้เพียงพอ ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาจากสาเหตุทั้งสามประการ โดยให้รวมชั้นเรียนและครูรับผิดชอบคนละมากกว่า 1 ชั้นเรียน ขอตำรวจ-ทหาร ช่างบ้าน และศิษย์เก่าช่วยสอนเป็นครั้งคราว สำหรับโรงเรียนที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ พระและบาทหลวงจ้างครูมาช่วยสอน และทำงานเท่าที่จะทำได้ โดยยึดงานสอนเป็นหลัก ส่วนการเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่า ควรมีการจัดสรรอัตรากำลังครูให้ครบจำนวนห้องเรียน และควรบรรจุครูให้ครบทันทีที่อัตรากำลังว่างลง เพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลดี

2. ปัญหาการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 4) คือ ไม่สามารถมอบหมายงานได้เหมาะสมกับบุคลากรนั้น สาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ครูมีความสามารถเฉพาะด้าน แต่ต้องปฏิบัติงานหลายอย่าง รวมทั้งงานที่ตนเองไม่ถนัดด้วย รองลงมาได้แก่ ครูมีความสามารถและความถนัดแตกต่างกัน ซึ่งจากสาเหตุทั้งสองประการ ได้มีการดำเนินการแก้ไขโดยโรงเรียนได้ให้ครูศึกษาหาความรู้แล้วฝึกปฏิบัติ โดยผู้บริหารให้การนิเทศ แนะนำ และให้กำลังใจ และให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย ในส่วนของการเสนอแนะ พบว่า มีผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรทำความเข้าใจกับครูให้ดีในการมอบหมายงาน

3. ปัญหาการพัฒนาและข้าราชการบุคลากร ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 5) คือ ครูขาดกำลังใจ ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ไม่มีผู้ไปเยี่ยมเยียน นิเทศ ให้กำลังใจ รองลงมาได้แก่ ครูต้องรับผิดชอบเด็กมาก ทำให้ไม่สามารถทำงานได้ทัน มีครูคนเดียวในโรงเรียนสาขาไม่มีเพื่อนคอยปรึกษาหารือ การเดินทางลำบาก ซึ่งสาเหตุดังกล่าวไม่สามารถจะดำเนินการแก้ไขได้ นอกจากผู้บริหารคอยพูดให้กำลังใจแก่ครู ส่วนสาเหตุประการสุดท้ายได้แก่ โรงเรียนอยู่ใกล้ชายแดน มีคนอพยพเข้ามาในท้องถิ่นมาก เจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึง และมีการสู้รบของประเทศข้างเคียงบ่อย ๆ ทำให้เกิดความหวาดกลัว และไม่มีกำลังใจที่จะทำงาน ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการหาทางป้องกันภัยเท่าที่จะ

ทำได้ สำหรับข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไปนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรออกตรวจเยี่ยมโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารเป็นพิเศษเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูในโรงเรียนเหล่านั้น อย่างน้อยเดือนละครั้ง และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในถิ่นทุรกันดารหรือตามแนวชายแดนควรได้รับสวัสดิการด้านอื่น ๆ เหมือนทหาร ตำรวจ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น การลดค่าโดยสาร อากาศกรทวิคูณ และสิทธิพิเศษอื่น ๆ เป็นต้น

4. ปัญหาการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 2) คือ การพิจารณาความดีความชอบขาดความยุติธรรม ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ครูมองตนเองและผู้ร่วมงานในลักษณะที่แตกต่างกัน เมื่อตนเองไม่ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนเงินเดือนพิเศษ 2 ชั้น จึงคิดว่าผู้บริหารขาดความยุติธรรม ซึ่งได้มีการดำเนินการแก้ไข โดยอาศัยเวลาเป็นเครื่องตัดสินว่าการพิจารณาของผู้บริหารตั้งอยู่บนหลักความยุติธรรมแล้ว โดยการตั้งเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน และไม่มีการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ 2 ชั้น แก่ผู้ใดเป็นกรณีพิเศษ 2 ปีติดต่อกัน สาเหตุรองลงมาได้แก่ โรงเรียนเล็กมีอัตราส่วนในการได้รับการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ 2 ชั้น ไม่ถึง 1 คน จึงมักถูกปิดพิเศษไปให้โรงเรียนใหญ่ ซึ่งก็ได้มีความพยายามที่จะดำเนินการแก้ไขโดยการขอแบ่งอัตราส่วนที่เหลือเศษจากโรงเรียนใหญ่ และผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่า ในการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ 2 ชั้นนั้น ควรให้อัตราส่วนโรงเรียนเล็กโรงเรียนละ 1 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 ลักษณะปัญหาการบริหารงานและการเงิน สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะต่อไป

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
<p>1. ปัญหาเกี่ยวกับงานธุรการ</p>	<p>- การปฏิบัติงานธุรการ</p> <p>ล่าช้า ผิดพลาด (11)</p> <ol style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานธุรการ (3) ระยะทางจากโรงเรียนถึงสปอ. โกล การเดินทางลำบาก ไม่มีนาฬิกาประจำทางโดยเฉพาะรถตู้ (3) ทาง สปจ. และ สปอ. แจ่งเรือ่งกระทั่นแ่และเร่งเอาข้อมูลในเวลากระชั้นชิด ทำให้ไม่ทัน (2) ฝากผู้ขนส่ง บางครั้งเกิด การสูญหายหรือลืม (1) ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานธุรการ เช่น เครื่องพิมพ์ เป็นต้น (2) โรงเรียนเหล็กหรือโรงเรียนโกลเคียง (2) 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารให้คำแนะนำและนิเทศให้กำลังใจ (2) ถ้าทำก็รีบทำให้แต่ถ้าไม่ทันก็เลยเวลาไปบ้างตามสภาพ (11) ขอให้ตำรวจหรือทหารช่วยสื่อสารให้โดยผ่านทางวิทยุสื่อสาร (3) ให้ครูในโรงเรียนพิมพ์หะนำหนังสือไปส่งหรือหมั้นเวียนกันไปบางครั้งก็เสียเวลาในการสอนไปบ้าง (2) อาศัยใช้เครื่องพิมพ์จาก 	<ol style="list-style-type: none"> ควรจัดสรรอุปกรณ์ในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เช่น วิทยุสื่อสาร เป็นต้น เพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าในการติดต่อสื่อสาร (1) สปจ. และ สปอ. ควรแจ้งข่าวล่วงหน้าเป็นนิตยภัตสำหรับโรงเรียนที่อยู่ไกล (1) ข้อมูลบางประเภทมีอยู่แล้วที่ สปอ. แล้ว น่าจะใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้น ๆ มากกว่าจะขอให้ทางโรงเรียนรวบรวมที่ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องการความเร่งด่วน (1)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
<p>2. ปัญหาเกี่ยวกับงานการเงิน</p> <p>- การคมนาคมลำบาก และไม่มีความปลอดภัยในการเดินทางไปรับเงินเดือน (6)</p>	<p>1. ระยะทางระหว่างโรงเรียนกับ สปอ. ใกล้กันมากและเป็นป่าเขา (3)</p> <p>2. การคมนาคมไม่สะดวก ใช้เวลามาก (2)</p> <p>3. ไม่มีเจ้าหน้าที่คุ้มกันหรือมาตรการป้องกันภัยให้ครูที่เดินทางไปรับเงินเดือน (2)</p>	<p>1. ให้เดินทางล่วงหน้าและดำเนินการทุกอย่างให้เสร็จภายใน 3-5 วัน (2)</p> <p>1. ปลอดภัยให้สอดคล้องกับสภาพการเดินทาง (1)</p> <p>1. ยังไม่มีมาตรการในการป้องกันภัย นอกจากให้ระมัดระวังตนเอง (3)</p>	
<p>3. ปัญหาเกี่ยวกับงานพัสดุ</p> <p>- เจ้าหน้าที่พัสดุขาดความรู้ ความเข้าใจในงานที่ท่า (6)</p>	<p>1. โรงเรียนเพิ่งได้รับอนุมัติให้เป็นหน่วยงานย่อย ครูยังไม่ได้ศึกษาระเบียบอย่างเพียงพอ (4)</p> <p>2. ครูบรรจุใหม่ รับงานใหม่ ยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสารบรรณ การเงิน บัญชี และพัสดุ (2)</p>	<p>1. ให้เจ้าหน้าที่ศึกษาระเบียบปฏิบัติโดยสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของ สปอ. และจากระเบียบที่เกี่ยวข้อง (6)</p> <p>2. ส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการตามที่ สปอ. ได้จัดใหม่ การอบรม (3)</p>	<p>1. เจ้าหน้าที่ควรมีความรู้ดีชอบสูง (1)</p> <p>2. งานธุรการ การเงิน พัสดุ ควรจัดทำด้วยความถูกต้องตามระเบียบ การจัดทำพัสดุควรเป็นไปตามระเบียบและตรงตาม</p>

ลักษณะปัญหา

สาเหตุ

การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อเสนอแนะต่อไป

3. การตีความในระเบียบข้อ
ต่างกัน ทำให้เข้าใจไขว่เขว (1)

3. ผู้บริหารศึกษาระเบียบและ
ทำความเข้าใจในการปฏิบัติให้มาก
เพื่อเป็นแม่พิมพ์ของครู (1)

รายละเอียดที่กำหนด (1)
3. การจัดทำทะเบียนครูผู้
ควรจัดทำที่สภามหาวิทยาลัยให้ครบ และ
ปัจจุบัน เมื่อมีการจำหน่ายต้องลง
เลขที่คำสั่ง และการได้มาต้องจัด
ทำหลักฐานให้เป็นกึ่งเรียบร้อย (1)

4. การดำเนินการเกี่ยวกับ
เงินโครงการอาหารกลางวัน ควร
ทำให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อให้
สามารถตรวจสอบได้ง่าย (1)

จากตารางพบว่า ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้มี รายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับงานธุรการ ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 11) คือ การปฏิบัติงานธุรการล่าช้า ผิดพลาด ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้ตามความถี่สูงสุดได้แก่ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานธุรการ ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไข โดยผู้บริหารให้คำแนะนำและนิเทศให้กำลังใจ สาเหตุรองลงมาได้แก่ ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไกลมาก การเดินทางลำบาก ไม่มีพาหนะประจำทาง โดยเฉพาะฤดูฝน ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ แจ้งเรื่องกระทันหันและเร่งเอาข้อมูลในเวลากระชั้นชิด ไม่สามารถทำให้ได้ทัน โรงเรียนฝากผู้ื่อนำส่งให้ บางครั้งเกิดการสูญหายหรือลืม ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดย ถ้าสามารถทำทันทีรีบทำให้ แต่ถ้าไม่ทันก็ต้องเลยเวลาไปบ้าง ขอให้ตำรวจหรือทหารช่วยสื่อสารให้โดยผ่านทางวิทยุสื่อสาร และให้ครูในโรงเรียนที่มีพาหนะนำหนังสือไปส่ง หรือให้ครูหมุนเวียนกันไป ซึ่งบางครั้งก็เสียเวลาในการสอนไปบ้าง สาเหตุอีกประการหนึ่งได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้งานธุรการ เช่น เครื่องพิมพ์ เป็นต้น และโรงเรียนดำเนินการแก้ไขโดยไปขอใช้เครื่องพิมพ์จากโรงเรียนหลัก หรือโรงเรียนใกล้เคียง สำหรับข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่า ควรจัดสรรอุปกรณ์ในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เช่น วิทยุสื่อสาร เป็นต้น เพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าในการสื่อสาร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรแจ้งข่าวล่วงหน้าเป็นพิเศษสำหรับโรงเรียนที่อยู่ไกล และข้อมูลบางประการมีอยู่แล้วที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรจะใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้น ๆ หากจะขอให้ทางโรงเรียนรวบรวมให้ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องการความเร่งด่วน

2. ปัญหาเกี่ยวกับงานการเงิน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 6) คือ การคมนาคมลำบากและไม่มีความปลอดภัยในการเดินทางไปรับเงินเดือน ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ระยะทางระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไกลกันมาก เป็นป่าเขา และโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการให้เดินทางล่วงหน้า และดำเนินการทุกอย่างให้แล้วเสร็จภายใน 3-5 วัน สาเหตุรองลงมาได้แก่ การคมนาคมไม่สะดวกและใช้เวลามาก ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยการลอบใจเจ้าหน้าที่การเงินให้อดทนกับสภาพการเดินทาง สาเหตุอีกประการหนึ่ง ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่คุ้มกันหรือมาตรการป้องกันภัยให้แก่ครูที่เดินทางไปรับเงินเดือน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ในเรื่องการค้าเงินการแก้ไขนั้นยังไม่มี

มาตรการในการป้องกันภัยต่ออย่างใด นอกจากให้ระมัดระวังตนเอง สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไปไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

3. ปัญหาเกี่ยวกับงานพัสดุ ปัญหาให้ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 6) คือ เจ้าหน้าที่พัสดุ ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ ซึ่งสาเหตุที่ผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ โรงเรียนเพิ่งได้รับการอนุมัติให้เป็นหน่วยงานย่อย ครูยังไม่ได้ศึกษาระเบียบอย่างเพียงพอ สาเหตุรองลงมา ได้แก่ ครูบรรจุใหม่และรับงานใหม่ ยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสารบรรณ การเงิน บัญชี และพัสดุ สาเหตุอีกประการหนึ่ง ได้แก่ การตีความในระเบียบต่างกันทำให้เข้าใจไขว้เขว สับสน ซึ่งจากสาเหตุทั้งสามประการนี้ โรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยให้เจ้าหน้าที่ศึกษาระเบียบปฏิบัติโดยสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และจากระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือจังหวัดได้จัดให้มีการอบรม และผู้บริหารศึกษาระเบียบและทำความเข้าใจในการปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อเป็นที่พึงของครู สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ควรมีความรับผิดชอบสูง งานธุรการ การเงิน และพัสดุ ควรจัดทำด้วยความถูกต้องตามระเบียบ การจัดซื้อวัสดุควรเป็นไปตามระเบียบและตรงตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ การจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ ควรจัดทำรหัสครุภัณฑ์ให้ครบและเป็นปัจจุบัน เมื่อมีการจำหน่ายต้องลงเลขที่คำสั่ง และการได้มาต้องจัดทำหลักฐานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน ควรทำให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ง่าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ลักษณะปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะต่อไป

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
-------------	--------	-------------------------------	-----------------

1. ปัญหากิจการที่โรงเรียน

ต้องปฏิบัติตามพระราช

บัญญัติประถมศึกษา น.ศ.

2523 ระเบียบที่เกี่ยว

ข้อง และเรื่องที่เกี่ยวกับ

ตัวนักเรียน

- เด็กขาดเรียนบ่อย (15)

1. ขาดเรียนเพื่อร่วมงาน

ประเพณีของหมู่บ้าน (5)

2. ผู้ปกครองต้องการใช้แรงงานเด็ก เช่น ให้เลี้ยงน้อง ใ้บ้าน

หรือช่วยเลี้ยงวัว-ควาย (4)

3. เด็กป่วย (3)

4. ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา (2)

5. ผู้ปกครองยากจนเด็กจึงหยุดเรียนหารายได้ให้แก่ครอบครัว โดย

1. พ่อแม่ให้มาเรียนบ้างขาด

เรียนบ้างตามสมควร (7)

2. คิดตามแต่ถึงบ้าน (2)

3. โรงเรียนและผู้ปกครองร่วมกันกำหนดวิธีติดตามนักเรียน (2)

4. ชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา (1)

5. ส่งเสริมให้เด็กทำไม่กวาด

ชายแทนการตอก (1)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
-------------	--------	-------------------------------	-----------------

การต่อเนกชาย (2)

6. การเรียนไม่ต่อเนื่องเพราะ

บางครั้งต้องไปราชการ ไม่มีคน
สอนแทน เพราะมีครูอ้อยคนเดียว
ทำให้เด็กไม่ยอมมาเรียน (2)

7. ผู้ปกครองย้ายถิ่นฐานไป
ทำมาหากินก่อน (1)

1. อยู่ในเขตตามลาเรียงชกัษม (3)

2. มีความเชื่อถือผู้ตามเผ่าพันธุ์

ไม่ได้รับการรักษายาบาลตามหลักการ
แพทย์ (3)

3. ขาดความรู้และการรักษา

สุขภาพอนามัย (2)

1. ประสานงานกับสาธารณสุข

ในเรื่องการตรวจรักษาและการให้คำ
แนะนำเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (3)

2. ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษา

สุขภาพอนามัยแก่เด็กและผู้ปกครอง (2)

3. ให้ความช่วยเหลือในเรื่อง

2. ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนจัด

บริการให้นักเรียน

- เด็กสุขภาพไม่ดีและขาด

การรักษาสุขภาพ (8)

4. มีฐานะยากจน จึงมีอาหาร
รับประทานไม่ครบ (2)

5. ชาวเขานิยมมีภรรยามากถึง
มีลูกมาก ดูแลไม่ทั่วถึง (2)

การรักษายาบาล เช่น ขอยาถ่าย
พยาธิให้ พาไปรักษา เป็นต้น (2)

4. แบ่งอาหารกลางวันที่เหลือ
จากโรงเรือนให้ไปรับประทานที่บ้าน
เฉพาะเด็กที่ขาดสารอาหาร (1)

1. บุคลากรไม่เพียงพอและ
บุคลากรขาดประสบการณ์ในการจัด
กิจกรรม (3)

2. สภาพท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม
ไม่เอื้ออำนวย (2)

3. ขาดวัสดุอุปกรณ์ (1)

4. ทัศนคติของพ่อแม่ผู้ขาด
ความกระตือรือร้นและไม่มีความเชื่อ

3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เพิ่มขึ้น

ในโรงเรียน

- การจัดกิจกรรมไม่บรรลุ

เป้าหมาย (7)

1. จัดกิจกรรมเท่าที่สามารถ
ทำได้ (6)

2. ชี้แจงให้เด็กเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมและให้เด็กได้
ช่วยอธิบายให้เด็กเล็ก ๆ เข้าใจ (1)

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
-------------	--------	-------------------------------	-----------------

มีเงินตนเอง (1)

5. เด็กไม่เข้าใจวัตถุประสงค์

ของการจัดกิจกรรม (1)

โรงเรียนแพทย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางพบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 15) คือ เด็กขาดเรียน ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ได้แก่ เด็กขาดเรียนเพื่อไปร่วมงานประเพณีของหมู่บ้าน ผู้ปกครองต้องการใช้แรงงานเด็ก เช่น ให้เลี้ยงน้อง ฝ้าบ้าน หรือช่วยเลี้ยงวัวควาย เด็กป่วย ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้ปกครองยากจนเด็กจึงหยุดเรียนเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัวโดยการต่อนกขาย การเรียนไม่ต่อเนื่องเพราะบางครั้งครูต้องไปราชการไม่มีครูสอนแทน เพราะมีครูอยู่คนเดียว ทำให้เด็กไม่อยากมาเรียน และผู้ปกครองย้ายถิ่นไปทำมาหากินก่อน ซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุการดำเนินการแก้ไขไว้ ได้แก่ โรงเรียนได้พ่อนพินให้นักเรียนมาเรียนบ้าง ขาดเรียนบ้างตามสมควร ติดตามเด็กถึงบ้าน โรงเรียนและผู้ปกครองร่วมกันกำหนดวิธีติดตามนักเรียน โรงเรียนได้ชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา และโรงเรียนส่งเสริมให้เด็กทำไม้กวาดขายแทนการต่อนก สำหรับข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป ไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 8) คือ เด็กสุขภาพไม่ดีและขาดการรักษาสุขภาพ ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ อยู่ในเขตมาลาเรียชุกชุม ประชาชนมีความเชื่อถือผีตามเผ่าพันธุ์ ไม่ได้รับการรักษาพยาบาลตามหลักการแพทย์ ขาดความรู้และการรักษาสุขภาพอนามัย ประชาชนมีฐานะยากจน จึงมีอาหารรับประทานไม่ครบห้าหมู่ และชาวเขานิยมมีภรรยามากจึงมีลูกมากและดูแลไม่ทั่วถึง ซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวนี้ได้มีการดำเนินการแก้ไขโดย โรงเรียนประสานงานกับสาธารณสุข ในเรื่องการตรวจรักษา และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัยแก่เด็กและผู้ปกครอง โรงเรียนให้ความช่วยเหลือในเรื่องการรักษาพยาบาล เช่น ขอยาถ่ายพยาธิให้ พาไปรักษา เป็นต้น และโรงเรียนได้แบ่งอาหารกลางวันที่เหลือจากโรงเรียนให้เด็กที่ขาดสารอาหารไปรับประทานที่บ้าน สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป ไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 7) คือ การจัดกิจกรรมไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ บุคลากรไม่เพียงพอและขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม สภาพท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

ไม่เอื้ออำนวย ชาวอิสลามผู้กระตือรือร้น และไม่มี ความ
 เชื่อมมั่นในตนเอง และเด็กไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม จากสาเหตุดังกล่าวพบว่า
 โรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยโรงเรียนจัดกิจกรรมเท่าที่สามารถทำได้ และดำเนินการชี้แจง
 ให้เด็กเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม และให้เด็กโตช่วยอธิบายให้เด็กเล็ก ๆ เข้าใจด้วย
 สำหรับข้อเสนอแนะต่อไปไม่พบว่ามีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ลักษณะปัญหา การบริหารงานอาคารสถานที่ สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้วและข้อเสนอแนะต่อไป

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
<p>1. ปัญหาการจัดให้มีอาคารสถานที่</p>	<p>- ขาดแคลนอาคารเรียน (19)</p>	<p>1. มีจำนวนชั้นเรียนมาก มีเด็กเพิ่มขึ้น (7)</p> <p>2. ไม่ได้รับการจัดสร้างงบประมาณการก่อสร้าง (5)</p> <p>3. ได้รับงบประมาณแต่ไม่มีผู้ประมูลก่อสร้าง (4)</p> <p>4. มีอาคารเรียนหลังเดียว 3 ห้อง แต่มี 4 ชั้นเรียน และตัดแบ่งให้ครูพักอาศัย 1 ห้อง (3)</p> <p>5. ได้รับการจัดสร้างงบประมาณ แต่ถูกตัดเนื่องจากมีแผนอพยพประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง (1)</p>	<p>1. ควรจัดสร้างงบประมาณสำหรับการจัดสร้างอาคารเรียน เรียนให้เพียงพอกับความต้องการตามสภาพความจำเป็น เช่น อย่างน้อยควรมีห้องเรียน 5 หรือ 7 ห้อง เป็นอย่างต่ำ โดยจัดสรรส่วนและบ้านพักครูมาพร้อมกับโรงเรียนด้วย (8)</p> <p>2. การก่อสร้างควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงวัสดุได้บ้างตามสมควร ในกรณีที่โรงเรียนอยู่ไกลและการคมนาคมลำบาก เพื่อมิให้ผู้รับเหมาทำงาน (1)</p>
<p>2. ปัญหาการปรับปรุงอาคารเรียน</p>	<p>1. อาคารเรียนหลังเดียว 3 ห้อง แต่มี 4 ชั้นเรียน และตัดแบ่งให้ครูพักอาศัย 1 ห้อง (3)</p> <p>2. ได้รับการจัดสร้างงบประมาณ แต่ถูกตัดเนื่องจากมีแผนอพยพประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง (1)</p>	<p>1. กั้นห้องเรียนกันอยู่เป็น 2 ส่วน (9)</p> <p>2. รวมเด็กเข้าเรียนใหม่ห้องเดียวกัน โดยปรับชั้นเรียน 2 ชั้น คือ 1 ห้อง (9)</p> <p>3. สร้างอาคารชั่วคราว (5)</p> <p>4. ให้เรียนใต้ถุนอาคารและโรงอาหาร (4)</p> <p>5. ขอบงบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติม (3)</p> <p>6. ใช้บ้านพักครูที่ว่างอยู่บางส่วน (1)</p>	<p>1. การก่อสร้างควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงวัสดุได้บ้างตามสมควร ในกรณีที่โรงเรียนอยู่ไกลและการคมนาคมลำบาก เพื่อมิให้ผู้รับเหมาทำงาน (1)</p>

ลักษณะปัญหา

สาเหตุ

การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อเสนอแนะต่อไป

2. ปัญหาการใช้อาคารสถานที่

- บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด (1)

1. ขาดคน (1)

2. เป็นพื้นที่ที่ไม่มีหญ้าและต้นไม้ช่วยบังลมและฝุ่น (1)

- 1. ปลูกต้นไม้บังลมและฝุ่น (1)
- 2. ต่อประปาเข้าโรงเรียนเพื่อให้นำมาใช้ทำความสะอาด รดต้นไม้ และพื้นดินมิให้ฝุ่น (1)

3. ปัญหาการบำรุงรักษาอาคารสถานที่

- การตกแต่งสถานที่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร (4)

1. ขาดแหล่งน้ำ (4)

2. ไม่มีรั้วแข็งแรง ปลูกไม้ประดับแล้วร่วงควาของชาวบ้านเข้ามาทำลาย (2)

- 1. แจ้งผู้ใหญ่บ้านให้ประชมชาวบ้าน เพื่อขอร้องให้ดูแลสัตว์เลียงไม่ให้มาทำลายต้นไม้ของโรงเรียน (2)

จากตารางพบว่า ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาการจัดให้มีอาคารสถานที่ ซึ่งปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 19) คือ ขาดแคลนอาคารเรียน ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ มีจำนวนชั้นเรียนและมีเด็กเพิ่มขึ้น รองลงมาได้แก่ โรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณก่อสร้าง โรงเรียนได้รับงบประมาณแต่ไม่มีผู้ประมูลก่อสร้าง โรงเรียนมีอาคารเรียนหลังเดียว 3 ห้องเรียน แต่มี 4 ชั้นเรียน และต้องแบ่งให้ครูพักอาศัย 1 ห้อง และโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณแต่ถูกตัดเนื่องจากมีแผนอพยพประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งโรงเรียนได้มีการดำเนินการแก้ไขโดยโรงเรียนได้กันห้องเรียนที่มีอยู่เป็นห้องละ 2 ส่วน บางโรงเรียนได้ใช้วิธีรวมเด็ก 2 ชั้น เข้าเรียนในห้องเดียวกัน สร้างอาคารชั่วคราว จัดให้เรียนใต้ถุนอาคารและโรงอาหารของงบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติม และให้ใช้บ้านพักครูที่ว่างอยู่บางส่วน สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะว่า ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดสร้างอาคารเรียนให้เพียงพอกับความต้องการตามสภาพความจำเป็น เช่น อย่างน้อยควรมีห้องเรียน 5-7 ห้องเป็นอย่างต่ำ โดยจัดสรรร่วมและบ้านพักครูมาให้พร้อมกับโรงเรียนด้วย และการก่อสร้างควรให้มีการเปลี่ยนแปลงวัสดุบ้างตามสมควรในกรณีที่โรงเรียนอยู่ไกลและการคมนาคมลำบาก เพื่อให้ผู้รับเหมาทำงาน

2. ปัญหาการใช้อาคารสถานที่ ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ (ความถี่ = 1) คือ บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด สาเหตุ คือ การขาดแคลนน้ำและบริเวณโรงเรียนเป็นพื้นที่ใหม่ ไม่มีหญ้าและต้นไม้ช่วยบังลมและฝุ่น ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยต่อประปาภูเขาเข้าโรงเรียน เพื่อให้มีน้ำใช้ทำความสะอาด รดต้นไม้ที่ปลูกไว้ และรดพืชน้ำเพื่อมิให้ไหม้ฝุ่น สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไปไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

3. ปัญหาการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ซึ่งปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 4) คือ การตกแต่งสถานที่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ขาดแหล่งน้ำ รองลงมาได้แก่ โรงเรียนไม่มีรั้วที่แข็งแรง ปลูกไม้ประดับแล้ววิ้วควายของชาวบ้านเข้ามาทำลาย ซึ่งโรงเรียนดำเนินการแก้ไขโดยแจ้งผู้ใหญ่บ้าน ให้ประชุมชาวบ้านเพื่อขอร้องให้ดูแลสัตว์เลี้ยงไม่ให้มาทำลายต้นไม้ของโรงเรียน สำหรับข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป ไม่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะไว้

ตารางที่ 36 ลักษณะปัญหาการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะต่อไป

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
1. ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน			
- การสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นไป	1. ครูไม่รู้จักภาษาถิ่นและประชาชนไม่รู้จักภาษาไทย (15)	1. ประสานงานโดยอาศัยล่าม เช่น ใ้ครูที่รู้ภาษาถิ่น หรือมีภรรยาเป็นสาวเขา เป็นผู้ประสานงาน อาศัย	1. ผู้บริหารควรมีทัศนคติหลายอย่างในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน (1)
ด้วยความยากลำบาก (15)	2. งบประมาณอยู่กระจัดกระจาย	2. ให้นักเรียนเป็นผู้นำข่าวสารไปแจ้งแก่ผู้ปกครอง (3)	
	3. ผู้ปกครองไปอยู่ไหนไม่ได้ กลับบ้าน (2)	3. ให้ครูศึกษาภาษาถิ่น (2)	
	4. กลางวันผู้ปกครองอยู่ไร่และกลับมาในเวลาเย็น ทำให้พบกันยาก (1)	4. ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงาน (1)	
		1. ส่งข่าวผ่านนักเรียน (3)	
		2. ผ่ากัข่าวไปกับเขอนบ้านและนัดประชุมล่วงหน้าโดยออกหนังสือเชิญ ก่อน 3 วัน (2)	

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	ข้อเสนอแนะต่อไป
-------------	--------	-------------------------------	-----------------

2. ปัญหาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

- ชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมน้อย (8)	1. ประชาชนต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ไม่มีเวลาให้ (2) 2. ชาวเขาขาดความกระตือรือร้น (2) 3. มีปัญหาด้านการสื่อสาร (1) 4. ประชาชนเสื่อมศรัทธาในตัวครู เช่น ครูซีเมมา เป็นต้น (1) 5. ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของโรงเรียน (1) 6. เป็นชาวเขาก่อนอพยพมาถิ่นอนโดยไม่เคยมีใจ จึงขาดความสนใจที่จะร่วมกิจกรรม (1) 7. ชาวบ้านติดยาเสพติด (1)	1. ผู้บริหารไปพบและขอความร่วมมือกับผู้นำหมู่บ้านโดยตรง ให้ช่วยดำเนินการประสานงาน (3) 2. ประชุมชี้แจงและขอความร่วมมือในที่ประชุมชาวบ้าน กรรมการศึกษา (2) 3. อาศัยเด็กหนุ่ม-สาว เป็นแกนนำ (1) 4. ครูไปเยี่ยมเยียนถึงบ้านและขอความร่วมมือ (1) 5. ชี้แจงชักชวนให้ร่วมกิจกรรม และเปรียบเทียบให้เห็นสิ่งที่ดี (1)	1. การจะให้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและจริงจัง (1) 2. ควรทำให้ชุมชนเกิดความศรัทธาในตัวผู้บริหารและครูก่อนจึงจะได้รับความร่วมมือ (1) 3. การที่ครูให้ความเป็นกันเองกับชาวบ้านและให้ความร่วมมือกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ได้รับความร่วมมือจากชุมชน (1) 4. ทางโรงเรียนควรทำความเข้าใจกับชุมชนและกับผู้ปกครอง ความคุ้นเคยบปะกับผู้ปกครองสม่ำเสมอ (1)

จากตารางพบว่า ปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 15) คือ การสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ครูไม่รู้ภาษาถิ่นและประชาชนไม่รู้ภาษาไทย ซึ่งโรงเรียนได้มีการดำเนินการแก้ไขโดยประสานงานโดยอาศัยล่าม ซึ่งเป็นครูที่รู้ภาษาถิ่น หรือมีภรรยาเป็นชาวเขาเป็นผู้ประสานงานอาศัยล่ามของศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์ที่ชาวเขา ครูช่วยสอนที่เป็นชาวเขา ให้นักเรียนเป็นผู้นำข่าวสารไปแจ้งแก่ผู้ปกครอง ให้ครูศึกษาภาษาถิ่น และผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานเอง สาเหตุรองลงมาได้แก่ หมู่บ้านอยู่กระจัดกระจาย ผู้ปกครองไปอยู่ไร่ไม่ได้กลับบ้าน และกลางวันผู้ปกครองอยู่ไร่ จะกลับมาในเวลาเย็นทำให้พบกันยาก ซึ่งสาเหตุดังกล่าวโรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขโดยโรงเรียนได้ส่งข่าวผ่านนักเรียน ผูกข่าวไว้กับเพื่อนบ้านและนัดประชุมล่วงหน้า โดยออกหนังสือเชิญก่อน 3 วัน สำหรับข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรมีกลยุทธ์หลายอย่างในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2. ปัญหาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 8) คือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมน้อย ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ประชาชนต้องประกอบอาชีพส่วนตัวไม่มีเวลาให้โรงเรียน ชาวเขาขาดความกระตือรือร้น มีปัญหาด้านการสื่อสาร ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของโรงเรียน ประชาชนเสื่อมศรัทธาในตัวครู เช่น ครูเมาเหล้า เป็นต้น เป็นชาวเขาที่ถูกอพยพมาจากถิ่นอื่น โดยไม่เต็มใจจึงขาดความสนใจที่จะร่วมกิจกรรม ชาวบ้านติดยาเสพติด และจากสาเหตุดังกล่าวมา โรงเรียนได้มีการดำเนินการแก้ไข โดยผู้บริหารไปพบและขอความร่วมมือจากผู้นำหมู่บ้าน โดยตรงให้ช่วยประสานงานให้ โรงเรียนดำเนินการประชุมชี้แจงและขอความร่วมมือในที่ประชุมชาวบ้าน กรรมการศึกษาอาศัยเด็กหนุ่มสาวเป็นแกนนำในการร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน โรงเรียนให้ครูไปเยี่ยมเยียนผู้ปกครอง และขอความร่วมมือถึงบ้าน และโรงเรียนชี้แจงชักชวนให้ร่วมกิจกรรมและเปรียบเทียบให้เห็นสิ่งที่ดีสำหรับข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การจะให้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและจริงจัง ควรทำให้ชุมชนเกิดความศรัทธาในตัวผู้บริหารและครูก่อนจึงจะได้รับความร่วมมือ การที่ครูให้ความเป็นกันเองกับชาวบ้าน และให้ความร่วมมือกับชุมชนสม่ำเสมอ

ทำให้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี และทางโรงเรียนควรทำความคุ้นเคยพบปะกับผู้ปกครองสม่ำเสมอ

3. ปัญหาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุด (ความถี่ = 2) คือ ขาดการสร้างสัมพันธ์ที่ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ซึ่งสาเหตุที่มีผู้ระบุไว้เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ ครูกับชาวบ้านและบุคคลในหน่วยงานอื่นไม่ได้ทำความคุ้นเคยกัน มีปัญหาด้านภาษาในการสื่อสาร และเป็นโรงเรียนสาขาไม่มีผู้บริหารโดยตรง จึงไม่มีผู้นำ และจากสาเหตุดังกล่าวพบว่า ยังไม่มีการดำเนินการแก้ไข ส่วนข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไป พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า คณะครูควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชาวบ้าน ให้ความร่วมมือกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอจึงจะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และเป็นผลให้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร จะนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 3.1 สภาพการบริหารโรงเรียนที่รับนักเรียนชาวเขาจากการวิเคราะห์เอกสาร

ตอนที่ 3.2 ปัญหาการบริหารโรงเรียนที่รับนักเรียนชาวเขาจากการวิเคราะห์เอกสาร

ตอนที่ 3.1 สภาพการบริหารโรงเรียนที่รับนักเรียนชาวเขาจากการวิเคราะห์เอกสาร
ในการวิเคราะห์เอกสารนี้ เอกสารที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่ เอกสารหลักสูตร เอกสารแผน ปฏิทินปฏิบัติงาน สมุดคำสั่ง บันทึกการสอน สมุดประจำชั้น สมุดประจำตัวนักเรียน บัตรสุขภาพ สมุดนิเทศ และรายงานการประชุม ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 37

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามประเภทและลักษณะของ เอกสาร

ประเภทและลักษณะของเอกสาร	จำนวน	ร้อยละ
	(N=36)	
เอกสารหลักสูตร		
หลักสูตรแกนกลาง	36	100.00
หลักสูตรชาวเขา	-	-
เอกสารแผน		
ไม่พบแผน	5	13.89
พบแผน	31	86.11
ประเภทของแผนที่จัดทำ (n = 31)		
แผนปฏิบัติการประจำปี	11	35.48
แผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี	8	25.81
แผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	4	12.90
แผนพัฒนาโรงเรียน 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3	9.68

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ประเภทและลักษณะของเอกสาร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
แผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี แผนปฏิบัติการ และแผนควบคุม กำกับ	3	9.68
แผนปฏิบัติการและแผนควบคุมกำกับ	1	3.23
แผนพัฒนาโรงเรียน 5 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี และ แผนควบคุมกำกับ	1	3.23
ลักษณะของแผน (n = 31)		
วัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนสอดคล้องกับสภาพปัญหา ของโรงเรียน	24	77.42
กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจน	19	61.29
กำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจน	19	61.29
มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมครอบคลุมงานทั้ง 6 งาน กิจกรรมที่กำหนดสามารถปฏิบัติได้	19	61.29
กำหนดนโยบายไว้ชัดเจน	17	54.84
นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้	15	48.39
วัตถุประสงค์ และนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนสอดคล้องกับ นโยบายในระดับที่สูงกว่าขึ้นไป	13	41.94
กำหนดวิธีการควบคุมกำกับติดตามไว้ชัดเจน	9	29.03
นโยบายที่กำหนดมีโครงการ กิจกรรมรองรับครบถ้วน	8	25.81
	7	22.58

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ประเภทและลักษณะของเอกสาร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ปฏิทินปฏิบัติงาน		
ไม่มี	14	38.89
มี	22	61.11
ลักษณะของปฏิทินปฏิบัติงาน (n = 22)		
มีตารางระบุกิจกรรมและผู้รับผิดชอบกิจกรรมไว้ชัดเจน	18	81.81
กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน	9	40.91
คำสั่ง		
ลักษณะคำสั่ง		
เป็นลายลักษณ์อักษร	30	83.33
ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	6	16.67
เรื่องที่มีคำสั่ง (n = 30)		
แต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัย	30	100.00
แต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัสดุ	26	86.67
แต่งตั้งเจ้าหน้าที่การเงิน	21	70.00
มอบหมายงานอื่น ๆ	14	46.67
แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ	13	43.33
บันทึกการสอน		
ไม่มี	18	50.00
มี	18	50.00
ลักษณะของบันทึกการสอน (n = 18)		
เป็นปัจจุบัน	8	44.44

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ประเภทและลักษณะของเอกสาร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
ล่องหน้า	6	33.33
ไม่เป็นปัจจุบัน	4	22.22
สมุดประจำชั้น		
ไม่มี		
มี	36	100.00
ความเป็นปัจจุบัน (n = 36)		
เป็นปัจจุบัน	22	61.11
ไม่เป็นปัจจุบัน	14	38.89
สมุดประจำตัวนักเรียน		
ไม่มี	2	5.56
มี	34	94.44
ความเป็นปัจจุบัน (n = 34)		
เป็นปัจจุบัน	22	64.71
ไม่เป็นปัจจุบัน	12	35.29
บัตรบันทึกสุขภาพ		
ไม่มี	1	2.78
มี	35	97.22
ความเป็นปัจจุบัน (n = 35)		
ไม่เป็นปัจจุบัน	19	54.29
เป็นปัจจุบัน	16	45.71

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ประเภทและลักษณะของเอกสาร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
สมุดนิเทศ		
การนิเทศจากบุคคลภายนอก		
ไม่พบสมุด	5	13.89
พบ	31	86.11
ผู้มานิเทศ (n = 31)		
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	31	100.00
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	11	35.48
ประธานกลุ่มโรงเรียน	9	29.03
ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน	9	29.03
การนิเทศภายใน		
ไม่พบ	20	55.56
พบ	16	44.44
ผู้นิเทศ (n = 16)		
นิเทศโดยผู้บริหารโรงเรียน	16	100.00
นิเทศโดยครูที่มีความสามารถในการสอน	2	12.50
ชั้นที่ได้รับการนิเทศ		
ชั้นเด็กเล็ก	9	56.25
ชั้น ป.1	14	87.50
ชั้น ป.2	14	87.50
ชั้น ป.3	10	62.50
ชั้น ป.4	10	62.50
ชั้น ป.5	6	37.50
ชั้น ป.6	7	43.75

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ประเภทและลักษณะของเอกสาร	จำนวน (N=36)	ร้อยละ
สมุดรายงานการประชุม		
ไม่พบ	5	13.89
พบ	31	86.11
ลักษณะของการประชุม (n = 31)		
ประชุมครูทั้งโรงเรียน	31	100.00
ประชุมกรรมการศึกษา	22	70.97
เรื่องที่ประชุม (n = 31)		
แจ้งข้อราชการ	31	100.00
หารือเพื่อพัฒนาโรงเรียน	26	83.87
มอบหมายงาน	11	35.48
จัดงาน	9	29.03
หาข้อมูลเพื่อตัดสินใจ	5	16.13

จากตาราง พบสภาพการบริหารงานจากการวิเคราะห์ เอกสาร ดังนี้

เอกสารหลักสูตร พบว่า เอกสารที่ทุกโรงเรียนใช้เป็นหลักสูตรแกนกลางที่กรมวิชาการสร้างขึ้น ไม่ปรากฏว่ามีโรงเรียนใดใช้หลักสูตรสำหรับชาวเขาเลย

เอกสารแผน จากการสำรวจเอกสารแผน พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผน 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.11 และไม่พบเอกสารแผน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.89 โรงเรียนที่มีการจัดทำแผนพบว่า ประเภทของแผนเป็นแผนปฏิบัติการมากที่สุด คือ 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมา เป็นแผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25.81 และลักษณะของแผนที่พบส่วนใหญ่ คือ 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.42 พบว่า วัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนสอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน รองลงมา พบว่า กำหนดวัตถุประสงค์ไว้

ชัดเจน กำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจน และมีแผนงานโครงการกิจกรรมครอบคลุมงานทั้ง 6 ด้าน มีจำนวนเท่ากัน คือ 19 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.29

ปฏิทินปฏิบัติงาน พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และไม่มีปฏิทินปฏิบัติงาน 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 ในจำนวนโรงเรียนที่มีปฏิทินปฏิบัติงานพบว่าส่วนใหญ่คือ 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.81 มีตารางระบุกิจกรรมและผู้รับผิดชอบกิจกรรมไว้ชัดเจน และ 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.91 กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน

คำสั่ง จากตารางพบว่า มีโรงเรียน 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร และ 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ไม่ออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร ในจำนวนโรงเรียนที่ออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร พบว่า ทั้ง 30 โรงเรียน มีการออกคำสั่งแต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัย รองลงมาเป็นคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พิเศษ 26 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.67

บันทึกการสอน จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสาร พบว่า โรงเรียนครึ่งหนึ่งไม่มีการจัดทำบันทึกการสอน และอีกครึ่งหนึ่งมีการจัดทำบันทึกการสอน และพบว่า บันทึกการสอนที่จัดทำนั้นมีสภาพเป็นปัจจุบันมากที่สุด คือ 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาเป็นการบันทึกล่วงหน้า 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33

สมุดประจำชั้น จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสาร พบว่า โรงเรียนทั้งหมด 36 โรงเรียน มีการทำสมุดประจำชั้น โดยส่วนใหญ่สมุดประจำชั้นมีสภาพเป็นปัจจุบัน คือ 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.11 และที่เหลือ 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 38.89 ไม่เป็นปัจจุบัน

สมุดประจำตัวนักเรียน จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสารพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คือ 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 มีการจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน ที่เหลือ 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ไม่มีการจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน ในจำนวนโรงเรียนที่มีการจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่สมุดประจำตัวนักเรียนมีสภาพเป็นปัจจุบันคือ 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.71 และที่เหลือ 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.29 สมุดประจำตัวนักเรียนมีสภาพไม่เป็นปัจจุบัน

บัตรบันทึกสุขภาพ จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คือ 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.22 มีการจัดทำบัตรบันทึกสุขภาพนักเรียน และที่เหลืออีก 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ไม่มีการจัดทำบัตรบันทึกสุขภาพนักเรียน ในจำนวนโรงเรียนที่มีการจัดทำบัตรบันทึกสุขภาพ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คือ 19 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.29 บัตรบันทึกสุขภาพมี

สภาพไม่เป็นปัจจุบัน และที่เหลือ 16 โรง คิดเป็นร้อยละ 45.71 บัณฑิตที่ศึกษาและมีสภาพเป็นปัจจุบัน

สมุดนิเทศ จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสาร พบว่า โรงเรียนจะมีการนิเทศใน 2 ลักษณะ คือ การได้รับการนิเทศจากบุคคลภายนอก อันได้แก่ ศึกษาานิเทศก์อำเภอ ศึกษาานิเทศก์จังหวัด ประธานกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และการนิเทศภายใน ซึ่งบุคคลที่นิเทศ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียนที่มีความสามารถในการสอนซึ่งเป็นที่ยอมรับของคณะครู

การนิเทศจากบุคคลภายนอก จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสาร พบว่า ส่วนใหญ่มีสมุดนิเทศ คือ 31 โรง คิดเป็นร้อยละ 86.11 และที่เหลือ 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 13.89 ไม่พบสมุดนิเทศ ในจำนวนโรงเรียนที่พบสมุดนิเทศ พบว่า ทั้ง 31 โรง คิดเป็นร้อยละ 100 ได้รับการนิเทศจากศึกษาานิเทศก์อำเภอ รองลงมา 11 โรง คิดเป็นร้อยละ 35.48 ได้รับการนิเทศจากศึกษาานิเทศก์จังหวัด

การนิเทศภายใน จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีสมุดนิเทศภายใน คือ 20 โรง คิดเป็นร้อยละ 55.56 และที่เหลือ 16 โรง คิดเป็นร้อยละ 44.44 พบว่ามีสมุดนิเทศภายใน และทั้ง 16 โรง ได้รับการนิเทศจากผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด มีเพียง 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 12.50 ที่ได้รับการนิเทศจากครูที่มีความสามารถในการสอนซึ่งคณะครูยอมรับด้วย จากการวิเคราะห์สมุดนิเทศภายใน พบว่า ชั้นที่ได้รับการนิเทศภายในมากที่สุด คือ 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 87.50 เท่ากัน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 2 รองลงมา 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 62.50 เท่ากัน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมุดรายงานการประชุม จากการสำรวจและวิเคราะห์เอกสารพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คือ 31 โรง คิดเป็นร้อยละ 86.11 พบสมุดรายงานการประชุม และที่เหลือ 5 โรง คิดเป็นร้อยละ 13.89 ไม่พบสมุดรายงานการประชุม ในจำนวนโรงเรียนที่มีการประชุมพบว่า ลักษณะการประชุมเป็นการประชุมครูทั้งโรงเรียนทั้ง 31 โรง คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นการประชุมกรรมการศึกษา 22 โรง คิดเป็นร้อยละ 70.97 สำหรับเรื่องที่ประชุมพบว่า ทั้ง 31 โรง เป็นการประชุมเพื่อแจ้งข้อราชการ และรองลงมา 26 โรง คิดเป็นร้อยละ 83.87 เป็นการประชุมหารือเพื่อพัฒนาโรงเรียน

ตอนที่ 3.2 ปัญหาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขา จากการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่รับนักเรียนชาวเขาจากเอกสาร จะแยกวิเคราะห์ตามงานบริหาร 6 ด้าน คือ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ปัญหาการบริหารงานบุคลากร ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ และปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เอกสารที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่ เอกสารแผน สมุดนิเทศ รายงานการประชุม บันทึกการสอน สมุดประจำชั้น สมุดประจำตัวนักเรียน ปฏิทินปฏิบัติงาน สมุดคำสั่ง และบัตรบันทึกสุขภาพ ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 38-43

ตารางที่ 38 จำนวนครั้งของปัญหาที่ปรากฏ จำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานวิชาการและแหล่งข้อมูล

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล						
	แผน	สมุดนิเทศ	รายงานการประชุม	บันทึกการสอน	สมุดประจำชั้น	สมุดประจำตัวนักเรียน	ปฏิทินปฏิบัติงาน
1. ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้							
ขาดแบบเรียนและคู่มือครู	1	1	2	-	-	-	-
2. ปัญหาด้านงานการเรียนการสอน							
ครูไม่บันทึกการสอน	-	-	-	18	-	-	-
เด็กใช้ภาษาถิ่น	10	5	-	-	-	-	-
บันทึกการสอนไม่เป็นปัจจุบัน	-	-	-	4	-	-	-
การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมาย	1	2	-	-	-	-	-
ครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรมการสอน	-	2	-	-	-	-	-
ครูขาดการเตรียมการสอน	1	1	-	-	-	-	-

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล						
	แผน	สมุดค้นเทศ	รายงานการประชุม	บันทึกการสอน	สมุดประจำชั้น	สมุดประจำตัวนักเรียน	ปฏิทินปฏิบัติงาน
ครูสอนได้ไม่เต็มที่	1	-	-	-	-	-	-
การเรียนการสอนช้ากว่าแผนการสอน	-	1	-	-	-	-	-
เด็กเรียนไม่ทันกัน	1	-	-	-	-	-	-
3. ปัญหาด้านงานสื่อการสอน							
ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน	2	3	-	-	-	-	-
ขาดการผลิตสื่อ และการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ผลิตสื่อ	1	1	-	-	-	-	-
4. ปัญหาด้านงานวัดผลและประเมินผล							
สมุดประจำชั้นไม่เป็นปัจจุบัน	-	-	-	-	14	-	-
สมุดประจำตัวนักเรียนไม่เป็นปัจจุบัน	-	-	-	-	-	12	-
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	6	-	1	-	-	-	-
เด็กตกซ้ำชั้น	4	-	1	-	-	-	-
5. ปัญหาด้านงานห้องสมุด							
มูมหนังสือไม่เป็นระเบียบ	-	1	-	-	-	-	-
6. ปัญหาด้านงานนิเทศการศึกษา							
ไม่มีการนิเทศภายใน	-	20	-	-	-	-	-
ไม่ได้รับการนิเทศจากบุคคลภายนอก	-	5	-	-	-	-	-

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล						ปฏิบัติปฏิบัติงาน
	แผน	สมุดนิเทศ	รายงานการประชุม	บันทึกการสอน	สมุดประจำชั้น	สมุดประจำตัวนักเรียน	
7. ปัญหาด้านงานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน							
โรงเรียนไม่มีปฏิทินปฏิบัติงาน	-	-	-	-	-	-	14
ขาดการวางแผนที่ดีและมีอุปสรรคในการนำแผนไปใช้	3	-	-	-	-	-	-
ครูไม่เข้าใจเรื่องการทำแผน	-	2	-	-	-	-	-
โรงเรียนไม่สามารถขยายชั้นเรียนได้	1	-	-	-	-	-	-
8. ปัญหาด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ							
ครูขาดความชำนาญด้านวิชาการ	1	-	-	-	-	-	-

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการปรากฏอยู่ในเอกสารแผนสมุดนิเทศ รายงานการประชุม บันทึกการสอน สมุดประจำชั้น สมุดประจำตัวนักเรียน และปฏิทินปฏิบัติงาน ซึ่งมีปัญหาครอบคลุมงาน 8 ใน 9 กลุ่ม โดยจำแนกเป็นปัญหาย่อยรวม 24 ปัญหา แยกเป็นปัญหาด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 1 ปัญหา คือ ขาดแบบเรียนและคู่มือครู ปัญหาด้านงานการเรียนการสอน 9 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาครูไม่บันทึกการสอน เด็กใช้ภาษาถิ่น บันทึกการสอนไม่เป็นปัจจุบัน การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมาย ครูไม่ปรับปรุงพฤติกรรม การสอน ครูขาดการเตรียมการสอน ครูสอนได้ไม่เต็มที่ การเรียนการสอนช้ากว่าแผนการสอน และเด็กเรียนไม่ทันกัน ปัญหาด้านงานสื่อการสอนมี 2 ปัญหา ได้แก่ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน และขาดการผลิตสื่อและการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ผลิตสื่อ ปัญหาด้านงานวัดผลและประเมินผล มี 4 ปัญหา ได้แก่ สมุดประจำชั้นไม่เป็นปัจจุบัน สมุดประจำตัวนักเรียนไม่เป็นปัจจุบัน ผลสัมฤทธิ์ต่ำ

และเด็กตกชั้น ปัญหาด้านงานห้องสมุด มี 1 ปัญหา คือ มุมหนังสือไม่เป็นระเบียบ ปัญหาด้านงานนิเทศการศึกษามี 2 ปัญหา ได้แก่ ไม่มีการนิเทศภายใน และไม่ได้รับการนิเทศจากบุคคลภายนอก ปัญหาด้านงานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน มี 4 ปัญหา ได้แก่ โรงเรียนไม่มีปฏิทินปฏิบัติงาน ขาดการวางแผนที่ดีและมีอุปสรรคในการนำแผนไปใช้ ครูไม่เข้าใจเรื่องการทำแผน และโรงเรียนไม่สามารถขยายชั้นเรียนได้ และปัญหาด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ มี 1 ปัญหา ได้แก่ ครูขาดความชำนาญด้านวิชาการ

ตารางที่ 39 จำนวนครั้งของปัญหาที่ปรากฏ จำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานบุคลากรและแหล่งข้อมูล

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล		
	แผน	สัมคนิเทศ	รายงานการประชุม
1. ปัญหาการกำหนดความต้องการบุคลากร			
ขาดอัตรากำลังครู	9	1	2
ขาดครูในวิชาเอกที่ต้องการ	1	-	-
2. ปัญหาการพัฒนาและธำรงรักษากุศลกร			
ครูขาดประสบการณ์	3	-	1
ครูขาดความรับผิดชอบ	-	-	1
ครูช้อฮ้ายมาก	1	-	-

จากผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคลากรปรากฏอยู่ในเอกสาร แผน สุ่มคืนเทศ และรายงานการประชุม ซึ่งมีปัญหาครอบคลุมงาน 2 ใน 5 กลุ่ม โดยจำแนก เป็นปัญหาย่อยรวม 5 ปัญหา แยกเป็นปัญหาการกำหนดความต้องการบุคลากร 2 ปัญหา ได้แก่ ขาดอัตรากำลังครู และขาดครูในวิชาเอกที่ต้องการ ปัญหาการพัฒนาและชำระรักษาบุคลากร 3 ปัญหา ได้แก่ ครูขาดประสบการณ์ ครูขาดความรับผิดชอบ และครูช้อย้าวมมาก

ตารางที่ 40 จำนวนครั้งของปัญหาที่ปรากฏ จำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงิน และแหล่งข้อมูล

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล			
	แผน	สุ่มคืนเทศ	รายงาน การประชุม	คำสั่ง
1. ปัญหาเกี่ยวกับงานธุรการ				
การออกคำสั่งไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	-	-	-	6
ไม่มีสมุดรายงานการประชุม	-	-	5	-
การติดต่อประสานงานไม่สะดวก	4	-	-	-
2. ปัญหาเกี่ยวกับการเงิน				
เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจใน งานที่ทำ	2	-	-	-
ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ต่าง ๆ	1	-	-	-

จากผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่า ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินปรากฏอยู่ในเอกสารแผน รายงานการประชุม และสมุดคำสั่ง ซึ่งมีปัญหาครอบคลุมงาน 2 ใน 3 กลุ่ม โดยจำแนกเป็นปัญหาย่อยรวม 5 ปัญหา แยกเป็นปัญหาเกี่ยวกับงานธุรการ 3 ปัญหา ได้แก่ การออกคำสั่งไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ไม่มีสมุดรายงานการประชุม และการติดต่อประสานงานไม่สะดวก ปัญหาเกี่ยวกับการเงิน 2 ปัญหา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ และขาดงบประมาณในการดำเนินงานต่าง ๆ

ตารางที่ 41 จำนวนครั้งของปัญหาที่ปรากฏ จำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน และแหล่งข้อมูล

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล			
	แผน	สมุดนิเทศ	รายงานการประชุม	บัตรบันทึกสุขภาพ
1. ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน				
เด็กขาดเรียนบ่อย	2	5	2	-
เด็กมีจำนวนลดลง	1	-	-	-
เด็กขาดหลักฐานของทางราชการ	-	-	1	-
2. ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน				
บัตรบันทึกสุขภาพไม่เป็นปัจจุบัน	-	-	-	19
เด็กมีภาวะโภชนาการต่ำและขาดสารอาหาร	9	-	-	-
เด็กขาดการรักษาความสะอาด	-	1	-	-

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล			
	แผน	สมุดนิเทศ	รายงานการประชุม	บัตรบันทึกสุขภาพ
3. ปัญหากิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีชั้นในโรงเรียน				
กิจกรรมไม่บรรลุเป้าหมาย	2	-	-	-
ขาดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมของเด็ก	-	1	-	-
การจัดซื้อของสำหรับดำเนินการสหกรณ์				
ยากลำบาก	1	-	-	-

จากผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนปรากฏอยู่ในเอกสารแผน สมุดนิเทศ รายงานการประชุม และบัตรบันทึกสุขภาพ ซึ่งมีปัญหาครอบคลุมงาน 3 ใน 4 กลุ่ม โดยจำแนกเป็นปัญหาย่อย รวม 9 ปัญหา แยกเป็นปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน 3 ปัญหา ได้แก่ เด็กขาดเรียนบ่อย เด็กมีจำนวนลดลง และเด็กขาดหลักฐานของทางราชการ ปัญหากิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน 3 ปัญหา ได้แก่ บัตรบันทึกสุขภาพไม่เป็นปัจจุบัน เด็กมีภาวะโภชนาการต่ำและขาดสารอาหาร และเด็กขาดการรักษาความสะอาด ปัญหากิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีชั้นในโรงเรียน 3 ปัญหา ได้แก่ กิจกรรมไม่บรรลุเป้าหมาย ขาดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมของเด็ก และการจัดซื้อของสำหรับดำเนินการสหกรณ์ยากลำบาก

ตารางที่ 42- จำนวนครั้งของปัญหาที่ปรากฏ จำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ และแหล่งข้อมูล

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล		
	แผน	สมุดนิเทศ	รายงานการประชุม
1. ปัญหาการจัดสร้างอาคารสถานที่			
ขาดแคลนอาคารเรียน	10	1	1
ขาดแคลนบ้านพักครู	3	1	1
ขาดแคลนน้ำดื่ม-น้ำใช้ และที่เก็บน้ำ	4	-	-
ขาดแคลนสถานที่สร้างอาคารถาวร	1	-	-
ขาดรั้วที่แข็งแรง	1	-	-
2. ปัญหาการใช้อาคารสถานที่			
บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด	-	1	-
3. ปัญหาการบำรุงรักษาอาคารสถานที่			
อาคารเรียนชำรุด	-	1	-

จากผลการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ ปรากฏอยู่ในเอกสารแผน สมุดนิเทศ และรายงานการประชุม ซึ่งมีปัญหาครอบคลุมงาน 3 ใน 5 กลุ่ม โดยจำแนกเป็นปัญหาห้อยรวม 7 ปัญหา แยกเป็นปัญหาการจัดสร้างอาคารสถานที่ 5 ปัญหา ได้แก่ ขาดแคลนอาคารเรียน ขาดแคลนบ้านพักครู ขาดแคลนน้ำดื่ม-น้ำใช้ และที่เก็บน้ำ ขาดแคลนสถานที่สร้างอาคารถาวร และขาดรั้วที่แข็งแรง ปัญหาการใช้อาคารสถานที่ 1 ปัญหา คือ บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด ปัญหาการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ 1 ปัญหา คือ อาคารเรียนชำรุด

ตารางที่ 43 จำนวนครั้งของปัญหาที่ปรากฏ จำแนกตามลักษณะปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และแหล่งข้อมูล

ลักษณะปัญหา	แหล่งข้อมูล		
	แผน	สมุดนิเทศ	รายงาน การประชุม
1. ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ชุมชนไม่เข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมตาม หลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก	3	-	-
2. ปัญหาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียน			
ชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมนอกระบบ	3	-	-
ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมการศึกษา	3	-	-
3. ปัญหาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและ หน่วยงานอื่น			
สัตว์เลี้ยงของชาวบ้านเข้ามาทำลายพืชผล ของโรงเรียน	2	-	-
ขาดการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนกับหน่วยงานอื่น	1	-	-

จากผลการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า ปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนปรากฏอยู่ในเอกสารแผน ซึ่งมีปัญหาครอบคลุมงาน 3 ใน 5 กลุ่ม โดยจำแนกเป็นปัญหาย่อย รวม 5 ปัญหา แยกเป็นปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน 1 ปัญหา คือ ชุมชนไม่เข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมตามหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก ปัญหาการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มี 2 ปัญหา ได้แก่ ชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมน้อย และผู้ปกครองไม่ส่งเสริมการศึกษา ปัญหาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น 2 ปัญหา ได้แก่ สัตว์เลี้ยงของชาวบ้านเข้ามาทำลายพืชผลของโรงเรียน และขาดการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานอื่น

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย